

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Systematisk review af effektviden om "De Utrolige År" (DUÅ)

Et forskningsnotat om DUÅ børne-, forældre- og lærerprogrammer

Møller, Marie Østergaard; Iversen, Katrine

Publication date:
2016

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Møller, M. Ø., & Iversen, K. (2016). *Systematisk review af effektviden om "De Utrolige År" (DUÅ): Et forskningsnotat om DUÅ børne-, forældre- og lærerprogrammer*. KORA Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Marie Østergaard Møller og Katrine Iversen

Systematisk review af effektviden om "De Utrolige År" (DUÅ)

Et forskningsnotat om
DUÅ børne-, forældre- og lærerprogrammer

A

K

R

O

K

O

*Forskningsnotat om DUÅ-programmer – Systematisk review
af effektiviteten om DUÅ børne-, forældre- og lærerprogram-
merne*

Publikationen kan hentes på www.kora.dk

© KORA og forfatterne, 2015

Mindre uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er tilladt med tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til nærværende, bedes sendt til KORA.

© Omslag: Mega Design og Monokrom

Udgiver: KORA
ISBN: 978-87-7509-918-4
Projekt: 11064

KORA
Det Nationale Institut for
Kommuners og Regioners Analyse og Forskning

KORA er en uafhængig statslig institution, hvis formål er at fremme kvalitetsudvikling samt bedre ressourceanvendelse og styring i den offentlige sektor.

Det Nationale Institut
for Kommuners og Regioners
Analyse og Forskning

Købmagergade 22
1150 København K
E-mail: kora@kora.dk
Telefon: 444 555 00

Indhold

Resumé	4
1 Formål og baggrund for forskningsnotatet	5
2 Systematisk litteratursøgning og studieklassifikation	7
3 Resultat af systematisk litteratursøgning	8
4 Klassifikation af studier, der vedrører børneprogrammer (bilag 1)	11
5 Klassifikation af studier, der vedrører forældreprogrammer (bilag 2) .	12
6 Klassifikation af studier, der vedrører lærerprogrammer (bilag 3)	14
7 Fordeling af studier på programmer og forskningsnotatets begrænsninger	15
Litteratur	17
Bilag 1 Klassificerede studier på DUÅ/IY børneprogrammer	19
Bilag 2 Klassificerede studier på DUÅ/IY forældreprogrammer.....	23
Bilag 3 Klassificerede studier på DUÅ/IY lærerprogrammer.....	41

Resumé

Forskningsnotatet dækker de amerikanske "The Incredible Years" (IY) programmer, der i en dansk kontekst er implementeret flere steder under navnene "Dino lille gruppe", "Dino stor gruppe", "DUÅ Basic førskole", "DUÅ Basic småbørn", "DUÅ Basic skolealder", "DUÅ baby" og "DUÅ børnehave og skole".

Formålet med udviklingen af programmerne har i en amerikansk kontekst været at understøtte udviklingsarbejdet med højrisikofamilier inden for klinisk og adfærdsmæssig afvigelse med særlig fokus på relationsarbejde og udvikling af selvkontrol hos såvel børn, forældre og professionelle (<http://incredibleyears.com>).

Forskningsnotatet er gennemført som en systematisk litteratursøgning i relevante databaser med efterfølgende studieklassifikation og dækker børne-, forældre- og lærerprogrammer, udviklet af Carolyn Webster-Stratton, ph.d., USA; Seattle, Washington (<http://www.cebc4cw.org/program/the-incredible-years/detailed>).

Overordnet set viser forskningsnotatet, at der eksisterer mange solide studier af effekterne af DUÅ-programmerne. Den anvendte systematiske søgestrategi kan til enhver tid repliceres, dog med det forbehold, at antallet af studier vil ændre sig i takt med, at der publiceres flere studier inden for de anvendte søgeord. Ligeledes er det vigtigt at understrege, at forskningsnotatets resultater viser en fyldestgørende, men ikke udtømmende liste af studier af effekter af DUÅ-programmerne. For at imødekomme et krav om en udtømmende identifikation kræves det, at man kombinerer en systematisk litteratursøgning med en 'sneboldssøgning', hvilket ikke er gennemført her.

1 Formål og baggrund for forskningsnotatet

Forskningsnotatet dækker de amerikanske IY-programmer, der i en dansk kontekst er implementeret flere steder under navnene "Dino lille gruppe", "Dino stor gruppe", "DUÅ Basic førskole", "DUÅ Basic småbørn", "DUÅ Basic skolealder", "DUÅ baby" og "DUÅ børnehave og skole":

1. Small Group Dinosaur Curriculum
2. Classroom Dinosaur Curriculum
3. Preschool Basic Program
4. Toddler Basic Program
5. School Age Basic Program
6. Parents and Babies program
7. Teacher Classroom Management Program

Formålet med udviklingen af programmerne har i en amerikansk kontekst været at understøtte udviklingsarbejdet med højrisikofamilier inden for klinisk og adfærdsmæssig afvigelse med særlig fokus på relationsarbejde og udvikling af selvkontrol hos såvel børn, forældre og professionelle (The Incredible Years 2015).

De teoretiske forudsætninger i programmerne hviler på Gerald R. Pattersons teoretiske arbejde inden for barndomsaggression og bygger på hypotesen om tvang (coercion). Hypotesen siger, at voksne med deres reaktioner overfor børns afvigende adfærd kan fastholde og udvikle denne adfærd hos børnene, samt den voksnes egen kritiske adfærd over for børnene. Den voksne og barnet indøver og fastholder på den måde et negativt samspil, som til dels er ubevidst og automatisk (tvunget).

Carolyn Webster-Stratton har med dette udgangspunkt udviklet en række forældre-, lærer- og børnetræningsprogrammer til højrisikofamilier primært rettet mod børn med adfærdsproblemer og ADHD. Programmerne henvender sig således i særlig grad til højrisikofamilier med børn med en klinisk diagnose (The Incredible Years 2015, The Incredible Years for Researchers 2015)

I en dansk kontekst har formålet været at understøtte udsatte og måske-udsatte børn og unge mere generelt og altså ikke kun i forhold til højrisikofamilier (Socialstyrelsen 2015). Formålet er således bredere i en dansk kontekst sammenlignet med programmernes anvendelse i en amerikansk kontekst. Den danske velfærdsorganisatoriske ramme omkring barnet, såsom vuggestue, dagpleje, børnehave og skole er væsentligt andersledes organiseret end den amerikanske og andre landes, som typisk ikke har et sammenligneligt offentligt serviceniveau og/eller niveau af omfordeling af ressourcer, ligesom professionaliseringen af før-skole-institutionerne også varierer på tværs af lande.

Forskningsnotatet er gennemført som en systematisk litteratursøgning i relevante databaser med efterfølgende studieklassifikation. De identificerede studier er klassificeret på seks parametre:

1. Programkontekst (hvilke(t)/land(e) undersøger studierne?)
2. Hvilke DUÅ/IY programmer undersøger studiet?
3. Hvilken metode er anvendt?

4. Hvor evidente er resultaterne?
5. Hvad er resultaterne?
6. Er forskerne selv programudvikler eller uafhængige forskere?

2 Systematisk litteratursøgning og studieklassifikation

Der anvendes systematisk litteratursøgning som metode til at gennemføre en studieklassifikation, der kan bruges dels til at fremhæve enkelte studiers styrker og svagheder, dels til at gennemføre tværsnitsanalyser (Cooper 2010). Derudover muliggør systematisk litteratursøgning og efterfølgende studieklassifikation, at resultaterne til enhver tid kan repliceres. I overensstemmelse med Coopers' metode til gennemførelse af bl.a. et forskningsnotat (2010:11-17) gennemføres reviewet gennem følgende procedurer:

1. Valg af databaser og søgeord til indsamling af referencer
2. Indsamling af referencer
3. Klassifikation af referencer
4. Identifikation af relevante studier
5. Indsamling af relevante studier
6. Klassifikation af relevante studier på udvalgte parametre
7. Fremstilling af resultater i referenceappendiks
8. Formidling af resultater

Dette forskningsnotat udarbejdes på baggrund af en systematisk litteratursøgning på danske, svenske, norske og engelske titler på de syv DUÅ-programmer, der er implementeret i Danmark. Litteratursøgningen er gennemført i relevante uddannelsesmæssige, psykologiske og generelle videnskabelige databaser med søgeord og søgestreng, der afspejler skandinaviske og engelske navne på de børneprogrammer, notatet vedrører. Både peer-reviewed og ikke peer-reviewed forskningsartikler er inkluderet, mens studier, som ikke er publiceret som forskningsartikler, ikke er inkluderet. Dette kan fx gælde konsulentrapporter, der evaluerer DUÅ/IY-programmerne og generelt studier, der klassificeres som såkaldt 'grå litteratur'.

Refworks er anvendt som reference- og analyseværktøj til studieklassifikation. Refworkdatabasen fungerer også som dokumentation for forskningsnotatet, ligesom den anvendes som fremstillings- og formidlingsværktøj.

3 Resultat af systematisk litteratursøgning

På baggrund af litteratursøgningen gennemlæses abstracts og resultater i relevante studier med henblik på at klassificere studierne efter de seks parametre beskrevet i afsnit 1.

Nedenfor dokumenteres litteratursøgningen, hvorefter klassifikationen af studierne præsenteres.

Tabel 1: Litteratursøgningens DUÅ/IY programmer

Amerikansk program	Dansk program
Dino lille gruppe	Small group Dinosaur Curriculum
Dino stor gruppe	Classroom Dinosaur Curriculum
DUÅ BASIC førskole	Preschool Basic Program
DUÅ BASIC småbørn	Toddler Basic Program
DUÅ BASIC skolealder	School Age Basic Program
DUÅ Baby	Parents and Babies Programme
DUÅ børnehave og skole	Teacher Classroom Management Programme

Kilde: (The Incredible Years 2015)

Litteratursøgningen er gennemført i syv databaser, der er udvalgt efter fagspecifikation. Den første søgning er således gennemført i den mest generelle database (Web of Science), hvor søgeord- og søgestrengene kan appliceres på hele studiet og fx ikke kun på titel eller nøgleord. Derudover er denne database særligt repræsentativ for videnskabelige studier og dvs. at den 'fanger' bredt såvel disciplinært (inden for forskellige videnskabelige discipliner) som sprogligt (inden for forskellige lande). De følgende søgninger er gennemført i mere fagspecifikke databaser (ERIC, PSYCINFO og Campbell Library), og her er tydelige dubletter sorteret fra allerede ved import i refworks. Det er derfor forventeligt, at antallet af studier falder jo flere databaser, der gennemses for søgeord. Endelig er søgeordene anvendt i tre skandinaviske databaser for at sikre, at eventuelle særligt relevante skandinaviske studier ikke blev overset i de internationale databaser. Disse søgninger bidrog dog ikke yderligere til det samlede søgeresultat.

Tabel 2: Resultat af systematisk litteratursøgning#

Database	Web Of Science	ERIC	PsycInfo	Campbell Library#	Bibliotek.dk ##	Libris#	Bibsys#
Søgeord	"incredible year*" OR "Iy program" OR "iy baby program" OR "iy toddler basic program" OR "iy preschool basic" OR "iy School age basic" OR "small group dinosaur AND child treatment program" OR "classroom dinosaur AND prevention program" OR "teacher classroom AND management program"	"Iy program" OR "Iy baby program" OR "iy toddler basic program" OR "iy preeschool basic" OR "iy School age basic" OR "small group dinosaur AND child treatment program" OR "classroom dinosaur AND prevention program" OR "teacher classroom AND management program"	"Incredible years" OR "Iy program" OR "Iy baby program" OR "iy toddler basic program" OR "iy preschool basic" OR "iy School age basic" OR "small group dinosaur AND child treatment program" OR "classroom dinosaur AND prevention program" OR "teacher classroom AND management program"	"Iy AND program" OR "incredible years" program* OR Incredible years AND baby program* "iy toddler AND basic program" OR "small group dinosaur" child treatment program* OR "classroom dinosaur" prevention program* OR teacher classroom management program	"DUÅ BASIC skolealder" OR "DUÅ BASIC småbørn" OR "DUÅ børnehage og skole" OR "DUÅ Baby" OR "DUÅ BASIC førskole" OR "de utrolige år"	"De utrolige åren"	"Skole- og barnehageprogrammet" OR "Dinosaurskole i klasserom, SFO og barnehage" OR "Skolealderprogrammet" OR "Førskolealderprogrammet" OR "Foreldreprogram" OR "De utrolige årene" OR "Dina Dinosaurers detektivklubb"
Studier	503	39	10	144	7###	0	0

Ingen yderligere forskningsstudier blev fundet ved brug af skandinaviske ord.

Ingen yderligere forskningsstudier blev fundet i de skandinaviske databaser.

seks af disse titler er ikke studieklassificeret, idet de ikke lever op til notatets relevanskriterier. De vurderes dog af potentiel relevans for Socialstyrelsen, idet de specifikt vedrører danske forhold, og de fremgår derfor særskilt på litteraturlisten (Horsted, Birk-Olsen et al. 2007, Ryberg, Wiede 2014, Nørgaard 2015, Nielsen, Hjeltnæs-Larsen 2015, Rambøll Management Consulting, Servicestyrelsen 2009, Servicestyrelsen, Rambøll Management Consulting 2010, Horsted, Birk-Olsen et al. 2008)

Det endelige antal af studier (703) er herefter sorteret efter følgende relevanskriterier:

1. Sprog (ikke-engelske eller ikke-skandinaviske studier er sorteret fra)
2. Programspecificitet jf. tabel 1 (studier, som ikke vedrører de inkluderede programmer, er sorteret fra)
3. Formål (studier, der ikke gennemfører en empirisk undersøgelse af DUÅ/IY-programmerne, er sorteret fra).

Inden det endelige antal studier blev indsamlet blev følgende IY-relevante hjemmesider kigget igennem for at se, om der var systematiske mangler i vores studieidentifikation:

- EPPI (EPPI-Centre 2015)
- C4EO (C4EO 2015)
- Incredible Years (The Incredible Years 2015)
- Atferdssenteret i Norge (Atferdssenteret 2015)

Hjemmesiderne er mangfoldige såvel i omfang som i indhold, men i forhold til forskningsnotatets kriterier for studierelevans, fandt vi ingen systematiske mangler og dermed heller

ingen relevante studier, som ikke allerede er identificeret via den ovenstående systematiske litteratursøgning i de udvalgte databaser.

Tabel 3: Klassifikation af relevante studier fordelt på programområder

Studier i alt	Børneprogrammer	Forældreprogrammer	Lærerprogrammer	Ikke-relevante	Dubletter
703	21	90	14	553	25*

* Ikke alle dubletter fanges ved import, men identificeres først i denne fase

I det følgende beskrives først klassifikationen af børne-, forældre- og lærerprogrammerne, hvorefter der følger et afsnit, der kigger på tværs af samtlige klassificerede studier.

4 Klassifikation af studier, der vedrører børneprogrammer (bilag 1)

I det følgende beskrives klassifikationen af de 21 studier, der omhandler DUÅ/IY børneprogrammerne (alle studier findes nummererede i bilag 1). Ud af de 21 studier er der fem, som ikke kan klassificeres på nuværende tidspunkt (A1, A4, A12, A15, A20). Det drejer sig om fire bøger og et studie fra tidsskriftet *Mental Health*.

Ti af studierne omhandler programeffekter i USA, mens fem studier omhandler Norge, tre studier Wales, to studier UK, to studier Australien og New Zealand.

Studierne har et generelt højt evidensniveau. Ifølge kriterierne for Socialstyrelsens egen evidensskala (Socialstyrelsen 2013), har 13 studier evidensniveau A, et studie har evidensniveau C, og endelig er der to studier, som ikke indeholder tilstrækkelig empirisk afprøvning til at blive klassificeret på evidensskalaen.

Seks af studierne har en eller flere forskere, som også står bag udviklingen af programmerne, mens ti studier er udarbejdet af forskere uden angiven programtilknytning. Disse er klassificeret som 'uafhængige'.

Der er ikke fundet nogen evidensbaserede studier af hvilken betydning de professionelle, der møder barnet eller den velfærdsorganisatoriske ramme omkring barnet så som vuggestue, dagpleje, børnehave og skole har for programeffekt, ligesom der heller ikke er identificeret komparative studier af i hvor høj grad programeffekter er uafhængige af de enkelte landes særegne bureaukratiske, politiske og professionelle systemer. Studierne hviler overvejende på et psykologisk individbegreb, hvorfor kontrolgrupperne også primært er designet ud fra kliniske kriterier. Her viser studierne, at DUÅ-børneprogrammerne opnår positive effekter på følgende områder:

- Børneadfærd og følelsesmæssige mål, herunder selvkontrol
- Selvkontrol med aggressiv adfærd
- Kognitive evner til at være løsningsorienteret
- Sociale kompetencer

Andre studier viser effekter af programinterventioner, som ikke holder over tid (studie A8, A10, A11 og A16), mens andre kommer frem til mere holdbare effekter (studie A14 og A21). Endelig er der et studie, som hæfter sig ved programmernes relative low-cost-nature (studie A9). På trods af, at kontekstuelle faktorer generelt ikke undersøges systematisk i de høj-klassificerede evidensbaserede studier, så identificeres der evidens for overførbare effekter på tværs af etniske grupper og lande i studie A6.

5 Klassifikation af studier, der vedrører forældreprogrammer (bilag 2)

I det følgende beskrives klassifikationen af de 90 studier, der omhandler DUÅ/IY forældreprogrammer (alle studier findes nummererede i bilag 2). Ud af de 90 studier er der ti studier (B2, B3, B29, B30, B37, B53, B54, B59, B71, B82), som ikke kan klassificeres på nuværende tidspunkt. Det drejer sig alle om bøger, der kan fremskaffes manuelt.

I sammenligning med de klassificerede børneprogramsstudier findes der langt flere lande-erfaringer med forældreprogrammerne. De fleste studier omhandler programeffekter i USA (21) og UK (22), men der er også studier fra Canada (2), Sverige (3), Danmark (1), Norge (5), Holland (2), Irland (3), Australien (1), New Zealand (2), Portugal (3), Tyrkiet (1) og Wales (1). Derudover er der seks studier, som er reviews, som bygger på studier fra flere lande samt fem systematiske reviews, hvor det er ikke angivet, hvilke lande studierne, de bygger på, er fra. Der er også flere lande-erfaringer fra forældreprogrammerne, end hvad tilfældet er fra lærerprogrammerne, som vi beskriver i næste afsnit.

Studierne af forældreprogrammer har også et generelt højt evidensniveau. Ifølge kriterierne for Socialstyrelsens egen evidensskala (Socialstyrelsen 2013), har 56 studier evidensniveau A, et studie har evidensniveau B, og 21 studier kan klassificeres til evidensniveau C. Derudover er der to studier, som ikke indeholder tilstrækkelig empirisk afprøvning til at blive klassificeret på evidensskalaen, og endelig er der de ti uklassificerede studier, som også beskrevet ovenfor.

På samme måde som det så ud blandt studierne af børneprogrammet så er mange af de højt klassificerede studier også gennemført af én eller flere forskere, som også er programudvikler af DUÅ/IY-programmerne. Det drejer sig om 14 studier, hvor de 12 kan klassificeres som A på evidensskalaen og to som C. De resterende 76 studier er gennemført af uafhængige forskere med tilsvarende højt evidensniveau.

På samme måde, som blandt børneprogramsstudierne, er der ikke fundet nogen evidensbaserede studier af hvilken betydning de professionelle, der møder barnet eller den velfærdsorganisatoriske ramme omkring barnet så som vuggestue, dagpleje, børnehave og skole har for programeffekt, ligesom der heller ikke er identificeret komparative studier af, i hvor høj grad programeffekter er uafhængige af de enkelte landes særegne bureaukratiske, politiske og professionelle systemer. Studierne af forældreprogrammerne hviler også overvejende på et psykologisk individbegreb, hvorfor kontrolgrupperne også her primært er designet ud fra kliniske kriterier. Her viser studierne at DUÅ-forældreprogrammerne opnår positive effekter på følgende områder:

- Reducerer problemadfærd hos børn
- Reducerer negativ forældrepraksis
- Reducerer depressionsniveau hos forældre
- Stigning i mødres selvrapporterede trivsel
- Forbedret ADHD adfærd hos børn
- Omkostningseffektiv

Der er flere af studierne af forældreprogrammer, der viser effekter af programinterventioner over tid (fx studie B65, B67 og B73), mens andre kommer frem til mindre holdbare effekter (fx studie B78, B16). Endelig er der studier, som hæfter sig ved programmernes omkostningseffektivitet (fx B12, B20, B51 og B60). På trods af, at kontekstuelle faktorer

generelt ikke undersøges systematisk i de høj-klassificerede evidensbaserede studier, så identificeres der evidens for overførbarehed på tværs af lande fx i studie B5.

6 Klassifikation af studier, der vedrører lærerprogrammer (bilag 3)

I det følgende beskrives klassifikationen af de 14 studier, der omhandler DUÅ/IY lærerprogrammer¹ (alle studier findes nummererede i bilag 3).

Fire af studierne omhandler programeffekter i USA, mens fem studier omhandler Jamaica, et studie Norge, og et studie UK. To studier er reviews, hvor det ikke fremgår, hvilke lande studierne, de bygger på, er fra.

Studierne har et generelt højt evidensniveau. Ifølge kriterierne for Socialstyrelsens evidensskala (Socialstyrelsen 2013), har ni studier evidensniveau A og fem studier har evidensniveau C.

Nogle af studierne har høj metodisk kvalitet og klassificeres på højeste niveau på evidensskalaen, men er udarbejdet af udviklerne bag programmerne. Elleve studier er uafhængige af programudviklere, mens fire studier er gennemført af programudviklere, eller hvor der i studiet er angivet at være en interessekonflikt, fordi udviklerne af programmet har været involveret i det empiriske set-up, der er grundlag for studiet.

Der er fundet et enkelt evidensbaseret studie af betydningen af de lærere, der underviser eleverne for programeffekt (C11). Der er fundet et enkelt studie, der undersøger programmets implementering i en anden kontekst end det, det er udviklet i (C1), men der er ikke identificeret komparative studier af, i hvor høj grad programeffekter er uafhængige af de enkelte landes særegne bureaukratiske, politiske og professionelle systemer. To studier viser, at der er en positiv sammenhæng mellem henholdsvis det at modtage coaching og mængden af coaching og lærernes implementering af klasserumsledelse (C9, C10).

Studierne hviler overvejende på et psykologisk individbegreb, hvorfor kontrolgrupperne også primært er designet ud fra kliniske kriterier. Her viser studierne at DUÅ-lærerprogrammer opnår positive effekter på følgende områder:

- Børneadfærd og følelsesmæssige mål, herunder selvkontrol
- Selvkontrol med aggressiv adfærd
- Reducerer hyperaktivitet hos børn med ADHD
- Sociale kompetencer
- Styrkede lærerkompetencer i forhold til klasserums ledelse
- Positive lærer/forældre-relationer

Kun et enkelt studie undersøger holdbarheden af effekten af programinterventionen over tid (C13). På trods af, at kontekstuelle faktorer generelt ikke undersøges systematisk i de høj-klassificerede evidensbaserede studier, så identificeres der evidens for overførbare på tværs af etniske grupper og lande i studie (C1, C2).

---

¹ Bemærk, at vi skriver lærerprogrammer i flertal, Selv om der kun findes ét lærerprogram (Teacher Classroom Management Programme) i regi af IY. Det gør vi, idet flere studier ikke præciserer programmet, og vi kan ikke vide, om der er tale om en eksakt implementering af Teacher Classroom Management Program..

7 Fordeling af studier på programmer og forskningsnotatets begrænsninger

Der er generelt gennemført flere studier af forældreprogrammer, sammenlignet med både børne- og lærerprogrammer. Der er dog færrest studier af de programmer (B64), der retter sig mod de yngste børn (DUÅ Baby). Studierne har en generel høj evidens målt på Socialstyrelsens egen evidensskala. Her skal man imidlertid være opmærksom på, at skalaen fordeler RCT-studier og variansdesignede studier over fx systematiske kontekstualiserende studier. Disse studier hviler som sagt på et psykologisk individbegreb, hvor organisering, de professionelle der møder børnene og andre styrings- og/eller ledelsesmæssige forhold omkring programimplementering generelt udelades i effektstudier. Det ville være ønskeligt, hvis der også fandtes systematiske kontekstualiserede studier, der kunne belyse disse forhold, men de findes kun i meget begrænset omfang på nuværende tidspunkt (jf. søgeresultatet).

Derudover er der (altid) en mulig bias i fundene af positive versus negative effekter i systematiske litteratursøgninger på effektstudier, idet det er muligt, at der generelt publiceres flere studier, hvor hypoteser om positiv effekt bekræftes end studier, hvor hypoteser om positiv effekt ikke kan bekræftes.

Hvis vi kigger på fordelingen af de identificerede, relevante studier på de programmer, der er implementeret i en dansk kontekst, kan man se, hvilke programmer der allerede har fået megen forskningsmæssig opmærksomhed, og hvilke programmer der er mere forskningsmæssigt ubeskrevne.

Tabel 4: Fordeling af studier på de syv 'danske' programmer

Programmer	Studie	
Studier af DUÅ/IY børneprogrammer	Dino lille gruppe/Small group Dinosaur Curriculum	A11, A18
	Dino stor gruppe/Classroom Dinosaur Curriculum	A7, A8, A9, A11, A17, C3
	IY børneprogrammer uden præcis programangivelse	A1, A2, A3, A4, A5, A6, A10, A12, A13, A14, A15, A16, A19, A20, A21
Studier af DUÅ/IY forældreprogrammer	DUÅ Basic førskole/Preschool Basic Program	B65
	DUÅ Basic småbørn/Toddler Basic Program	B12, B27, B55, B62
	DUÅ Basic Skolealder/School Age Basic Program	B34, B45, B74
	DUÅ Baby/Parents and Babies Program	B38
	IY forældreprogrammer uden præcis programangivelse	B1-B11, B13-B26, B28-B33, B35-B37, B39-B44, B46-B54, B56-B61, B63, B64, B66-B73, B75-B90
Studier af DUÅ/IY lærerprogrammer	DUÅ børnehave og skole/Teacher Classroom Management Program	C4, C6, C7, C8, C9, C10, C11, C12, C14
	IY forældreprogrammer uden præcis programangivelse	C1, C2, C3, C5, C13

Overordnet set viser forskningsnotatet, at der eksisterer mange solide studier af effekterne af DUÅ/IY-programmerne. Den anvendte systematiske søgestrategi kan til hver en tid repliceres, dog med det forbehold, at antallet af studier vil ændre sig i takt med, at der publiceres flere studier inden for de anvendte søgeord. Ligeledes er det vigtigt at understrege, at forskningsnotatets resultater viser en fyldestgørende, men ikke udtømmende liste af studi-

er af effekter af DUÅ/IY-programmerne. For at imødekomme et krav om en udtømmende identifikation kræves det, at man kombinerer en systematisk litteratursøgning med en 'sneboldssøgning', hvilket ikke er gennemført her.

Litteratur

ATFERDSSENTERET, 2015-last update. Available: <http://www.atferdssenteret.no/> [September/11, 2015].

C4EO, 2015-last update. Available: <http://www.c4eo.org.uk/> [September/11, 2015].

COOPER, H.M., 2010. Research synthesis and meta-analysis : a step-by-step approach. 4. ed. edn. Los Angeles: Sage.

EPPI-CENTRE, 2015-last update. Available: <http://eppi.ioe.ac.uk/cms/Default.aspx?tabid=53> [September/11, 2015].

HORSTED, C., BIRK-OLSEN, M. and SYDDANSK UNIVERSITET. CENTER FOR ANVENDT SUNDHEDSTJENESTEFORSKNING OG TEKNOLOGIVURDERING, 2008. Undersøgelse af forældre og gruppelederes vurdering af forældreprogrammet, Basic i De Utrolige År. Odense: Syddansk Universitet, CAST - Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering.

HORSTED, C., BIRK-OLSEN, M. and SYDDANSK UNIVERSITET. CENTER FOR ANVENDT SUNDHEDSTJENESTEFORSKNING OG TEKNOLOGIVURDERING, 2007. Litteraturgennemgang af "The incredible years" ("De utrolige år"). Syddansk Universitet, CAST - Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering.

NIELSEN, M. and HJÆLMHOF-LARSEN, S.F., 2015. Sundhedsplejerskerne er den altoverskyggende drivkraft i 'De utrolige år baby programmet'. Sundhedsplejersken, 37(4), pp. 22-24, 26.

NØRGAARD, U., 2015. De utrolige år : baby 0-1 år : når voksne konstruerer og typificerer børn. Sundhedsplejersken, 37(1), pp. 10-14.

RAMBØLL MANAGEMENT CONSULTING and SERVICESTYRELSEN, 2009. Evaluering af De Utrolige År : delrapport 1 - implementeringen af programmet. Odense: Servicestyrelsen.

RYBERG, A.S. and WIEDE, C.M., 2014. En empirisk undersøgelse af forældrenes oplevelse af forældretræningsprogrammet 'De utrolige år' målrettet ADHD = An empirical study of the parentic experience of the parent training program 'The incredible years' targetting ADHD. Århus: Psykologisk Institut, Aarhus Universitet.

SERVICESTYRELSEN and RAMBØLL MANAGEMENT CONSULTING, 2010. Evaluering af De Utrolige År. Delrapport 2. Servicestyrelsen.

SOCIALSTYRELSEN, 2015-last update. Available: <http://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/dokumenterede-metoder-born-og-unge/om-dokumenterede-metoder/dua> [September/11, 2015].

SOCIALSTYRELSEN, 2013-last update, Viden til gavn - politik for udvikling og anvendelse af evidens. Available: <http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/viden-til-gavn-politik-for-udvikling-og-anvendelse-af-evidens.pdf> [September/11, 2015].

THE INCREDIBLE YEARS, 2015-last update. Available: <http://incredibleyears.com> [September/11, 2015].

THE INCREDIBLE YEARS FOR RESEARCHERS, 2015-last update. Available:
<http://incredibleyears.com/for-researchers/> [September/11, 2015].

Bilag 1 Klassificerede studier på DUÅ/IV børneprogrammer

Studie	Land	IV program	Metode	Evi*	Resultater	Program-tilknytning
A1						
A2						
A3						
A4						
A5						

A6	BYWATER, T.J., 2012. Perspectives on the Incredible Years programme: psychological management of conduct disorder. <i>British Journal of Psychiatry</i> , 201 (2), pp. 85-87.	UK	All IY	None (editorial)	None	"The Incredible Years" forældreprogram synes at være overførbart på tværs af forskellige etniske grupper og forskellige lande, og det universelle lærerprogram er ligeledes vist overførbart på tværs af lande med forskellige kulturer og økonomiske formåen	Uafhængig
A7	BYWATER, T., HUTCHINGS, J., WHITAKER, C., EVANS, C. and PARRY, L., 2011. The incredible years therapeutic dinosaur programme to build social and emotional competence in welsh primary schools: study protocol for a randomised controlled trial. <i>Trials</i> , 12 , pp. 39.	Wales	Classroom Dinosaur program	Pragmatic, parallel, randomised controlled trial.	A	None (Study Protocol).	Uafhængig
A8	DRUGLI, M.B. and LARSSON, B., 2006. Children aged 4-8 years treated with parent training and child therapy because of conduct problems: generalisation effects to day-care and school settings. <i>European child & adolescent psychiatry</i> , 15 (7), pp. 392-399.	Norge	IY Parent training (PT = Basic Incredible Years Parenting Programme) and IY child therapy (CT = Dinosaur School Programme)	RCT	A	Kombineret PT og CT viste de stærkeste og mest betydningsfulde generaliserings-effekter på tværs af behandlingsperioden, dog blev disse forbedringer ikke vedligeholdt et år senere for de fleste områder.	Uafhængig
A9	FOSTER, E.M., JOHNSON-SHELTON, D. and TAYLOR, T.K., 2007. Measuring time costs in interventions designed to reduce behavior problems among children and youth. <i>American Journal of Community Psychology</i> , 40 (1-2), pp. 64-81.	USA	Parenting and classroom Dinosaur	Komparative metode, kvantitativt studie	A	Generelt fremhæver analyser af de budgetnæssige omkostninger den relative lave omkostningsnatur for især "Incredible Years Classroom", men også for forældreinterventioner.	Uafhængig
A10	HOBDEL, S. and DRUGLI, M.B., 2013. Symptom changes of oppositional defiant disorder after treatment with the Incredible Years Program. <i>Nordic Journal of Psychiatry</i> , 67 (2), pp. 97-103.	Norge	IY parent training and child therapy programs	Follow-up studie	C	"The Incredible Years Program" har en positiv effekt på børn med ODD. Men mange børn har stadig symptomer på ODD på et års opfølgning, selv om hyppigheden af symptomer er signifikant reduceret.	Uafhængig
A11	HUTCHINGS, J., BYWATER, T., GRIDLEY, N., WHITAKER, C.J., MARTIN-FORBES, P. and GRUFFYDD, S., 2012. The incredible years therapeutic social and emotional skills programme: A pilot study. <i>School Psychology International</i> , 33 (3), pp. 285-293.	Wales	IY Therapeutic (small group) Dinosaur School social and emotional coaching programme	Mindre pilotundersøgelse med før- og efterinterventionsforanstaltninger	C	Et komplet sæt af før- og efterintervensdata tilgængelige for 19 børn afslørede ingen betydelige yderligere fordele for interventionsgruppen, selv om der var nogle forbedringer for begge grupper i perioden på fire måneder.	Uafhængig

A12	KROKSTAD, G.M., 2014. <i>Hvilken innvirkning kan implementeringen av "De utrolige årene" få for barnehagens praksis?</i> Trondheim: G.M. Krokstad.	-	-	-	-	-	-
A13	LARSSON, B., FOSSUM, S., CLIFFORD, G., DRUGLI, M.B., HANDEGARD, B.H. and MORCH, W., 2009. Treatment of oppositional defiant and conduct problems in young Norwegian children Results of a randomized controlled trial. <i>European child & adolescent psychiatry</i> , 18 (1), pp. 42-52.	Norge	Incredible Years parent training and child therapy programs	RCT	A	Omkring to tredjedele af de behandlede børn fungerede inden for normalområdet efter behandling, og den samme andel fastholdt ikke en ODD diagnose på den etårige opfølgning.	Uafhængig
A14	REID, M.J., WEBSTER-STRATTON, C. and HAMMOND, M., 2003. Follow-up of children who received the incredible years intervention for oppositional-defiant disorder: Maintenance and prediction of 2-year outcome. <i>Behavior Therapy</i> , 34 (4), pp. 471-491.	USA	Mix of 1Y: Parent training (PT), parent plus teacher training (PT + TT), child training (CT), child plus teacher training (CT + TT), parent plus child plus teacher training (PT + CT + TT).	Randomiseret follow-up studie	A	Ved toårsopfølgningen var ca. 75 % af børnene normalt fungerende i henhold til forældre- og lærerreporter. Læruddannelse (teacher training) bidrog betydeligt til langsigtede skoleresultater for børn, der havde generelle adfærdsmæssige problemer.	Program-udvikler
A15	SLETTENG, R., 2003. "De utrolige årene": en komparativ studie av to behandlingsintervensjoner for barn med adferdsvaner. [Tromsø]: R. Sletteng.	-	-	-	-	-	-
A16	SMEDLER, A., HJERN, A., WIKLUND, S., ANTTILA, S. and PETERSSON, A., 2015. Programs for Prevention of Externalizing Problems in Children: Limited Evidence for Effect Beyond 6 Months Post Intervention. <i>Child & Youth Care Forum</i> , 44 (2), pp. 251-276.	Peer-reviewed publications på engelsk, tysk, fransk og skandinaviske sprog	Prevention programs targeting externalizing problems in children	Systematisk review	A	38 kontrollerede forsøg af 25 forskellige programmer mødte inklusionskriterierne. Kun fem programmer blev støttet af videnskabelige beviser, der repræsenterer selektiv forældreuddannelse (Incredible Years og Triple -P), familiestøtte (Family Check- Up), og skolebaserede programmer (good Behavior Game og Coping Power, som en angivet intervention). Med få undtagelser var effekter efter 6-12 måneder små. Langsigtede undersøgelser viste små og inkonsekvente effekter.	Uafhængig

A17	WEBSTER-STRATTON, CAROLYN, REID, M., JAMILA and STOOLMILLER, MIKE, 2011. Preventing Conduct Problems and Improving School Readiness: Evaluation of the Incredible Years Teacher and Child Training Programs in High-Risk Schools. <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> , 26 (3), pp. 189-201.	USA	Child Training curriculum (Dinosaur School)	Randomiseret forsøg	A	Resultaterne viste, at interventionslærere brugte mere positive "classroom management" strategier, og deres elever udviklede mere social kompetence og følelsesmæssig selvregulering og færre adfældsproblemer end kontrolgruppen. Interventionslærere rapporterede mere engagement med forældre end kontrolgruppen. Tilfredshed med programmet var meget høj, uanset klassetrin.	Program-udvikler
A18	WEBSTER-STRATTON, C., REID, J. and HAMMOND, M., 2001. Social skills and problem-solving training for children with early-onset conduct problems: Who benefits? <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines</i> , 42 (7), pp. 943-952.	USA	Incredible Years Dinosaur Social Skills and Problem Solving Curriculum	Komparativ metode.	A	Resultater viste, at "Dinosaur Child Social Skills and Problem Solving Program" producerede statistisk og klinisk signifikante forbedringer i børns adfældsproblemer (dvs. aggressiv adfærd), og i børns kognitive sociale problem- og løsningsstrategier ved efterbehandling.	Program-udvikler
A19	WEBSTER-STRATTON, C. and REID, M.J., 2004. Strengthening social and emotional competence in young children - The foundation for early school readiness and success - Incredible years classroom social skills and problem-solving curriculum. <i>Infants and Young Children</i> , 17 (2), pp. 96-113.	USA	IY programs	Undervisning	None	Foreløbige resultater og erfaringer med programmet i over 40 "Head Start", børnehaver og 1. og 2. klasser antyder, at programmet er højt respekteret af lærere, forældre og børn, og viser lovende sociale og faglige forbedringer.	Program-udvikler
A20	WEBSTER-STRATTON, C. and MOSTY, D., 2011. <i>Dina Dinosaur treningsoplegg: problemløsning og sosiale ferdigheter</i> . [Tromsø]: De utrolige årene, Universitetet i Tromsø.	-	-	-	-	-	-
A21	WEBSTER-STRATTON, C., REID, M.J. and BEAUCHAINE, T.P., 2013. One-Year Follow-Up of Combined Parent and Child Intervention for Young Children with ADHD. <i>Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology</i> , 42 (2), pp. 251-261.	USA	IY child program and IY parent program.	RCT Follow-up studie	A	Denne artikel indeholder støtte til et års vedligeholdelse af IY forældre og barn behandlingsresultater for små børn med ADHD.	Program-udvikler

Note: Studie A1, A4, A15 og A20 er ikke klassificeret. Det er henholdsvis fire bøger og en artikel fra *Mental Health*, som kan fremskaffes manuelt.

*Socialstyrelsens evidensstige (<http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden-til-gavn-politik-for-udvikling-og-anvendelse-af-evidens.pdf>)

Bilag 2 Klassificerede studier på DUÅ/IV forældreprogrammer

Studie	Land	IV program	Metode	Evi*	Resultater	Program-tilknytning
B1	Tyrkiet	The Incredible Years Parent Program	Systematisk review	A	Undersøgelsen finder, at Triple P og DUÅ forældreprogrammet begge reducerer problemadfærd hos børn og mindsker negativ forældrepraksis. Studiet finder, at Triple P er mere effektiv i forhold til at reducere stress, angst og depression hos forældre og har en længerevarende effekt end DUÅ forældreprogrammet.	Uafhængig
B2	-	-	-	-	-	-
B3	-	-	-	-	-	-
B4	Sverige	The incredible years Parent training program	RCT (WLC**)	A	Resultaterne indikerer, at DUÅ forældreprogrammet viser positive effekter, i en svensk kontekst. Der er en signifikant reduktion i børns problemadfærd og reduktionen var fastholdt et år efter interventionen.	Uafhængig
B5	Sverige	The incredible years Parent training program	Før- og eftermåling	C	Resultatet viser, at der er sket en signifikant reduktion i børnenes problemadfærd, og der er en signifikant stigning i mødrenes selvrapporterede trivsel. DUÅ forældreprogrammet ser ud til at have effekt i en svensk kontekst.	Uafhængig

B6	AXFORD, N., LEHTONEN, M., KAOUKIJ, D., TOBIN, K. and BERRY, V., 2012. Engaging parents in parenting programs: Lessons from research and practice. <i>Children and Youth Services Review</i> , 34 (10), pp. 2061-2071.	UK	The incredible years Parent training program	Efftermåling	C	Casestudiet finder, at en tydelig rekrutteringsproces, god kommunikation og samarbejde med interessenter, incitamenten i forhold til rekruttering og fastholdelse, aktivt opsøgende arbejde, investering i relationsopbygning med forældre, at programmet er let tilgængeligt samt realistiske forventninger er centralt i forhold til implementeringen af DUÅ BASIC forældreprogrammet.	Uafhængig
B7	AZEVEDO, A., FERNANDES, SEABRA-SANTOS, M., JOÃO, GASPARI, M., FLORENA and HOMEM, T., CARVALHO, 2014. The Incredible Years Basic Parent Training for Portuguese Preschoolers with AD/HD Behaviors: Does It Make a Difference? <i>Child & Youth Care Forum</i> , 25 , pp. 92-102.	Portugal	Incredible Years Basic Parent Program	RCT (intervention IV and control group WLC = waiting list condition)	A	Indikation af kortsigtede effekter på positive forældre- evner og coaching. 43 % af børnene under IYC betingelsen (Incredible Years Condition) blev klinisk forbedret på de primære ADHD resultatmål sammenlignet med 11 % af børnene under WLC**	Uafhængig
B8	AZEVEDO, A.F., SEABRA-SANTOS, M.J., GASPARI, M.F. and HOMEM, T., 2014. A parent-based intervention programme involving preschoolers with AD/HD behaviours: are children's and mothers' effects sustained over time? <i>European child & adolescent psychiatry</i> , 23 (6), pp. 437-450.	Portugal	The incredible years Basic Parent training	Før- og eftermåling	C	DUÅ forældreprogrammet har en positiv effekt i forhold til forældre- og skolerapporteret ADHD adfærd hos børnene. Desuden har programmet en positiv effekt i forhold til mødrenes selvrapporterede negative forældrepraksis og i forhold til mødrenes følelse af at være kompetente.	Uafhængig
B9	BARLOW, J. and PARSONS, J., 2005. <i>Group-Based Parent-Training Programmes for Improving Emotional and Behavioural Adjustment in 0-3 Year Old Children: A Systematic Review</i> .	Ikke landespecifikt	Forskellige gruppebaserede forældreprogrammer, herunder The incredible years Parent training program	Systematisk review (men kun på fem studier)	A	Resultaterne af reviewet giver en vis støtte til anvendelse af gruppebaserede forældreprogrammer at forbedre følelsesmæssige og adfærdsmæssige tilpasning af børn under 3 år. Der er imidlertid ikke tilstrækkelige beviser til at nå faste konklusioner i forhold til programernes anvendelighed som primær forebyggelse indsats.	Uafhængig
B10	BARLOW, J., SMALAGIC, N., HUBAND, N., ROLOFF, V. and BENNETT, C., 2012. <i>Group-based Parent Training Programmes for Improving Parental Psychosocial Health</i> .	USA, Australien, Canada, UK, Kina, Tyskland, Japan, Holland og New Zealand	Forskellige gruppebaserede forældreprogrammer, herunder The incredible years Parent training program	Systematisk review	A	Resultaterne af reviewet understøtter brugen af forældreprogrammer til forbedring af kortsigtet psykosocial trivsel hos forældre. Det kan ikke konkluderes, om effekterne er holdbare over tid.	Uafhængig

B11	BYWATER, T., HUTCHINGS, J., LINCK, P., WHITAKER, C., DALEY, D., YEO, S.T. and EDWARDS, R.T., 2011. Incredible Years parent training support for foster carers in Wales: a multi-centre feasibility study. <i>Child Care Health and Development</i> , 37 (2), pp. 233-243.	Wales	The incredible years Parent training program	Anden analyse af data fra RCT studie	A	Studiet finder en signifikant reduktion i børnenes problemadfærd og forbedring i depressionsniveauet hos plejeforældrene i interventionsgruppen.	Uafhængig
B12	CHARLES, J.M., EDWARDS, R.T., BYWATER, T. and HUTCHINGS, J., 2013. Micro-Costing in Public Health Economics: Steps Towards a Standardized Framework. Using the Incredible Years Toddler Parenting Program as a Worked Example. <i>Prevention Science</i> , 14 (4), pp. 377-389.	UK	IV Toddler Parenting Program	Studiet bygger på omkostningsdata fra en pragmatisk RCT Evaluering	A	Studiet finder behov for udvikling af mere præcise cost-effectiveness- og cost-benefit-analyser. Dette forudsætter en metodesstandardisering på tværs af programmer og interventioner. Ingen klare empiriske resultater.	Uafhængig
B13	CHARLES, J.M., BYWATER, T.J., EDWARDS, R.T., HUTCHINGS, J. and ZOU, L., 2013. Parental depression and child conduct problems: evaluation of parental service use and associated costs after attending the Incredible Years Basic Parenting Programme. <i>Bmc Health Services Research</i> , 13 , pp. 523.	UK	the Incredible Years Basic Parenting Programme	RCT	A	Studiet finder, at forældre der scorer højt på Backs depressionstest forbruger flere sundheds og sociale ydelser end forældre der scorer lavt. Studiet viser, at DUÅ forældreprogrammet reducerer forældrenes depressionsniveau og som en konsekvens heraf også deres forbrug af sundheds og sociale ydelser.	Uafhængig
B14	DALEY, D., JONES, K., HUTCHINGS, J. and THOMPSON, M., 2009. Attention deficit hyperactivity disorder in pre-school children: current findings, recommended interventions and future directions. <i>Child Care Health and Development</i> , 35 (6), pp. 754-766.	UK	The incredible years parent training programme (IV) both BASIC and ADVANCED as well as the SCHOOL programme	Tentativt review (metode ej beskrevet, dvs. reviewet kan ikke repliceres)	-	Studiet finder at The new forest parent training programme er effektivt i forhold til børn med ADHD, mens Triple P og DUÅ forældreprogrammet viser effekt i forhold til børn med adfærdsvanskeligheder og samtidig ADHD. Studiet konkluderer, at forældreprogrammer bør være den primære intervention over for børn med ADHD, og medicinering derfor kun anvendes over for børn, der ikke profiterer af forældreprogrammerne.	Uafhængig
B15	DRUGLI, M.B., FOSSUM, S., LARSSON, B. and MORCH, W., 2010. Characteristics of young children with persistent conduct problems 1 year after treatment with the Incredible Years program. <i>European child & adolescent psychiatry</i> , 19 (7), pp. 559-565.	Norge	Incredible Years parent training program (PT), or combined parent training and child treatment (PT ? CT)	RCT (WLC*)	A	Børn med en høj grad af internalisering og adfærdsmæssige problemer, viser sig at have en højere risiko for vedvarende adfærdsproblemer et år efter interventionen. Studiet finder desuden, at den mest signifikante prädiktor for manglende effekt af DUÅ forældreprogrammet, er hvorvidt familierne er i kontakt med de sociale myndigheder.	Uafhængig

B16	DRUGLI, M.B. and LARSSON, B., 2006. Children aged 4-8 years treated with parent training and child therapy because of conduct problems: generalisation effects to day-care and school settings. <i>European child & adolescent psychiatry</i> , 15 (7), pp. 392-399.	Norge	parent training (PT) and parent training combined with child therapy (CT) ('Incredible Years')	RCT (WLC*)	A	En kombination af DUÅ forældreprogrammet og DUÅ børneprogrammet viser den bedste effekt på tværs af behandlingsperioden, men effekten er ikke opretholdt et år efter interventionen. Resultaterne understreger nødvendigheden af, at interventioner ikke kun adresserer adfærdsproblemer i hjemmet, men også i en børnehave- eller skolekontekst samt nødvendigheden af at udvikle strategier i forhold til at opretholde virkningerne efter interventionens afslutning.	Uafhængig
B17	DRUGLI, M.B., LARSSON, B., FOSSUM, S. and MORCH, W., 2010. Five- to six-year outcome and its prediction for children with ODD/CD treated with parent training. <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> , 51 (5), pp. 559-566.	Norge	The Incredible Years parent training (PT) or combined parent training and child treatment (PT+CT) programme	5-6 års follow-up på et RCT-studie med WLC* og derfor ingen kontrolgruppe	A	Resultaterne af undersøgelsen understøtter, at der er langtids effekter af DUÅ forældreprogrammet i forhold til børn med adfærdsproblemer. Studiet understreger nødvendigheden af at identificere karakteristika for børn og familier med behov for støtte ud over forældreprogrammet.	Uafhængig
B18	EAMES, C., DALEY, D., HUTCHINGS, J., HUGHES, J.C., JONES, K., MARTIN, P. and BYWATER, T., 2008. The Leader Observation Tool: a process skills treatment fidelity measure for the Incredible Years parenting programme. <i>Child Care Health and Development</i> , 34 (3), pp. 391-400.	UK	the Incredible Years (IY) BASIC Parenting Programme	Understøttelse af program implementering (metodeudvikling)	-	Redskabet (LOT) viste høj intern reliabilitet, god kodeinterreliabilitet og høj validitet.	Uafhængig
B19	EAMES, C., DALEY, D., HUTCHINGS, J., WHITAKER, C.J., JONES, K., HUGHES, J.C. and BYWATER, T., 2009. Treatment fidelity as a predictor of behaviour change in parents attending group-based parent training. <i>Child Care Health and Development</i> , 35 (5), pp. 603-612.	UK	The Incredible Years (IY) BASIC Parenting Programme	Før- og eftermåling	C	Studiet viser, at der er en sammenhæng mellem graden af fidelitet, med hvilken DUÅ forældreprogrammet implementeres, og forældrenes og børnenes adfærdændringer.	Uafhængig
B20	EDWARDS, R.T., CELLEACHAIR, A., BYWATER, T., HUGHES, D.A. and HUTCHINGS, J., 2007. Parenting programme for parents of children at risk of developing conduct disorder: cost effectiveness analysis. <i>British medical journal</i> , 334 (7595), pp. 682-685.	UK	Incredible Years BASIC Parenting Programme	RCT (WLC*)	A	Studiet finder, at DUÅ forældreprogrammet viser stor klinisk effekt og er omkostningseffektivt i forhold til det offentlige forbrug.	Uafhængig
B21	FERGUSON, D., STANLEY, L. and HORWOOD, L.J., 2009. Preliminary data on the efficacy of the Incredible Years Basic Parent Programme in New Zealand. <i>Australian and New Zealand Journal of Psychiatry</i> , 43 (1), pp. 76-79.	New Zealand	the Incredible Years Basic Parent Programme	Før- og eftermåling	C	Før og eftermålingen viser, at der er betydelige forbedringer i forhold til adfærd og sociale kompetencer. Effekterne var ens for indfødte og ikke-indfødte new zealændere. Forældretilfredsheden med programmet er højt.	Uafhængig

B22	FURLONG, M. and MCGILLLOWAY, S., 2015. The longer term experiences of parent training: a qualitative analysis. <i>Child: care, health and development</i> , 41 (5), pp. 687-96.	Irland	the Incredible Years Parenting Programme	Efftermåling	C	De fleste forældre rapporterede om positive ændringer i børnenes adfærd. En væsentlig delmængde rapporterede dog om periodisk tilbagefald. Tilbagefald viser sig at være knyttet til tidspunkter, hvor forældrene på grund af stress eller manglende opbakning, opgav de tilfærte kompetencer.	Uafhængig
B23	FURLONG, M. and MCGILLLOWAY, S., 2012. The Incredible Years Parenting program in Ireland: A qualitative analysis of the experience of disadvantaged parents. <i>Clinical Child Psychology and Psychiatry</i> , 17 (4), pp. 616-630.	Irland	<i>Incredible Years BASIC parenting program</i>	RCT process-tracing	B	Forældrene oplevede positiv forandring efter at have været igennem DUÅ forældreprogrammet, herunder bedre humør og større selvtilid, primært som følge af ikke fordømmende støtte fra forældregruppen. Forældrene oplevede også udfordringer i forbindelse med tillæring af de nye kompetencer, herunder ubehag ved ros og positiv opmærksomhed samt konflikter med deres partnere.	Uafhængig
B24	FURLONG, M., MCGILLLOWAY, S., BYWATER, T., HUTCHINGS, J., DONNELLY, M. and SMITH, S., 2012. <i>Behavioural and cognitive-behavioural group-based parenting programmes for early-onset conduct problems in children aged 3 to 12 years.</i>	USA, Europa, UK, Irland, Norge, Sverige, Australien	Gruppebaserede forældreprogrammer, herunder IY	Systematisk review	A	Adfærdsræsmæssige og kognitiv-adfærdsræsmæssige gruppebaserede forældreinterventioner er effektive og omkostningseffektive i forhold til at forbedre børns adfærdsproblemer, forældrenes mentale sundhed og forældrekompetencer på kort sigt. Forældreprogrammer viser sig desuden omkostningseffektive sammenlignet med de langsigtede sundhedsmæssige, sociale, uddannelsesmæssige og juridiske omkostninger forbundet med adfærdsproblemer hos børn.	Uafhængig
B25	GARDNER, F., BURTON, J. and KLIMES, I., 2006. Randomised controlled trial of a parenting intervention in the voluntary sector for reducing child conduct problems: outcomes and mechanisms of change. <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> , 47 (11), pp. 1123-1132.	UK	The incredible years Parent training program	RCT (WLC**)	A	Resultater tyder på, at gruppebaserede kognitive adfærdsterapeutiske forældreprogrammer, leveret af veluddannede og superviseret personale, kan være effektive i forhold til at reducere adfærdsproblemer og forbedre forældrekompetencer. Forbedrede forældre-færdigheder synes at være en vigtig mekanisme for forandring i børns adfærd.	Uafhængig
B26	GARDNER, F., HUTCHINGS, J., BYWATER, T. and WHITAKER, C., 2010. Who Benefits and How Does It Work? Moderators and Mediators of Outcome in an Effectiveness Trial of a Parenting Intervention. <i>Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology</i> , 39 (4), pp. 568-580.	UK	The Incredible Years BASIC Parent Program	RCT (WLC**)	A	Drenge og yngre børn, samt børn med mere deprimerede mødre, udviste større forbedringer i forhold til adfærdsproblemer som følge af interventionen. Andre risikofaktorer (unge mødre eller enlige forældre, lav indkomst, høje initiale niveauer af problemadfærd) viste ingen prædiktative effekter, hvilket indikerer, at interventionen har effekt i forhold til dårligt stillede, såvel som bedre stillede familier.	Uafhængig

B27	GRIDLEY, N., HUTCHINGS, J. and BAKER-HENNINGHAM, H., 2015. The Incredible Years Parent-Toddler Programme and parental language: a randomised controlled trial. <i>Child Care Health and Development</i> , 41 (1), pp. 103-111.	UK	The Incredible Years Parent-Toddler Program	RCT (WLC*)	A	Der er begrænset evidens for, at DUÅ forældreprogrammet har effekt i forhold til at forbedre forældrenes sprog.	Uafhængig
B28	HARTMAN, R.R., STAGE, S.A. and WEBSTER-STRATTON, C., 2003. A growth curve analysis of parent training outcomes: examining the influence of child risk factors (inattention, impulsivity, and hyperactivity problems), parental and family risk factors. <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines</i> , 44 (3), pp. 388-398.	USA	The programs covered the BASIC parenting program + ADVANCE program	RCT	A	Undersøgelsen tyder på, at forældretræning er lige så effektiv for drenge med både adfærdsproblemer og koncentrationsproblemer som det er for drenge med adfærdsproblemer uden koncentrationsproblemer. Selvrapporteringer fra mødrene viser, at drenge diagnosticeret med Borderline eller med massive koncentrationsproblemer oplever en større reduktion i uhensigtsmæssig adfærd. Overraskende bidrager prædiktatorvariablene depression, stress, og socioøkonomisk status ikke med signifikant forklaringskraft i forhold til de målte forbedringer.	Programudvikler
B29	HAUGSTAD, M., 2010. Predikasjon av brukerformøydhed og opplevd mestring blant foreldre som har deltatt på foreldreveiledningskurset "De utrolige årene". Tromsø: Universitetet i Tromsø.	-	-	-	-	-	-
B30	HOHOLM, A. and BRECKE, S., 2007. "Foreldres barns viktigste veileder": en studie av foreldres bruk av oppdragsesspraksis tre år etter endt foreldreprogram "De utrolige årene": foreldrenes forståelse av barnets atferdsvansker i dag, tre år etter endt foreldreveiledningskurs. Trondheim: A. Hoholm og S. Brecke.	-	-	-	-	-	-
B31	HOMEM, T.C., GASPAR, M.F., SEABRA SANTOS, M.J., AZEVEDO, A.F. and CANAVARRO, M.C., 2015. Incredible Years Parent Training: Does it Improve Positive Relationships in Portuguese Families of Preschoolers with Oppositional/Defiant Symptoms? <i>Journal of Child and Family Studies</i> , 24 (7), pp. 1861-1875.	Portugal	Incredible Years (IY) Basic Program	RCT (WLC*)	A	Resultaterne indikerer, at IY forældreprogrammet er en lovende intervention i forhold til at fremme mere positive forældre-barn-relationer og mindre børns oppositionelle adfærd.	Uafhængig

B32	HORSTED, C., BIRK-OLSEN, M. and SYDDANSK UNIVERSITET. CENTER FOR ANVENDT SUNDHEDSTJENESTEFORSKNING OG TEKNOLOGI-VURDERING, 2007. Literaturgennemgang af "The incredible years" ("De utrolige år"). Syd-dansk Universitet, CAST - Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering.	Nordisk- (dansk-, norsk-, svensk-) eller engelsk-sprogede publikationer	DUÅ/IV programmer, dog primært forældreprogrammer	Systematisk review	A	Den eksisterende forskning i IV viser, at IV har en effekt på barnet og forældrene. Der er primært tale om amerikanske studier. Det må derfor anbefales, at der foretages tilsvarende forskning i en dansk kontekst. Dette har dels til formål at belyse programmets effekt på danske børn og deres forældre, samt afprøve brugen af måleinstrumenter til effekt- og omkostningsmåling.	Uafhængig
B33	HURLBURT, M.S., NGUYEN, K., REID, J., WEBSTER-STRAITON, C. and ZHANG, J., 2013. Efficacy of the Incredible Years group parent program with families in Head Start who self-reported a history of child maltreatment. <i>Child abuse & neglect</i> , 37 (8), pp. 531-543.	USA	BASIC parent-training programme	RCT	A	DUÅ forældreprogrammet resulterede i forbedringer på flere centrale dimensioner i forhold til opdragelse og i forhold til børnenes problemadfærd. Effekterne af interventionen var ens for forældre, der rapporterer om en historie i forhold til barsk opdragelse og forældre, som ikke rapporterede om en sådan historie. Men forældre med en rapporteret historie omkring barsk opdragelse havde større initiale muligheder for forbedringer på områder som barsk/kritisk opdragelse, omsorgsfuld/støttende opdragelse end forældre uden barsk opdragelseshistorik.	Programudvikler
B34	HUTCHINGS, J., BYWATER, T., WILLIAMS, M.E., WHITAKER, C., LANE, E. and SHAKESPEARE, K., 2011. The extended school aged Incredible Years parent programme. <i>Child and Adolescent Mental Health</i> , 16 (3), pp. 136-143.	UK	The Incredible Years Advanced Parenting Programme + The incredible years School-Age Basic Programme	Før- og eftermåling	C	I forhold til børn i skolealderen er DUÅ forældreprogrammet effektivt til at forbedre børns adfærd, forældrekompetencer og forældrenes mentale sundhed hos forældre til unge i alderen 8-13 år.	Uafhængig
B35	HUTCHINGS, J. and GARDNER, F., 2012. Support from the Start: effective programmes for three to eight year- olds. <i>Journal of Children's Services</i> , 7 (1), pp. 29-40.	Norge	The Incredible Years Parent Training (PT), combined PT and Child Therapy (CT)	RCT (WLC*)	A	Forældretræning kombineret med børnebehandling viste mest forbedring i børns sociale kompetencer baseret på mor, far og børnerapporter. Der blev ikke fundet nogen generaliseringseffekter til peer-relationer i daginstitution eller skole, hverken på lærer- eller børnerapporter.	Uafhængig

B36	HUTCHINGS, J., GARDNER, F., BYWATER, T., DALEY, D., WHITAKER, C., JONES, K., EAMES, C. and EDWARDS, R.T., 2007. Parenting intervention in Sure Start services for children at risk of developing conduct disorder: pragmatic randomised controlled trial. <i>Bmj-British Medical Journal</i> , 334 (7595), pp. 678-682.	UK	The Webster-Stratton Incredible Years BASIC Parenting Programme	RCT med clusterdesign	A	På opfølgningstidspunktet viste de fleste af målingerne i forhold til forældrene og i forhold til børnenes problemløsningsfærd, at der var sket signifikante forbedringer i interventionsgruppen.	Uafhængig
B37	JENSEN, V.K., 2008. <i>Styrket foreldrekompetanse gjennom veiledning?: en kvalitativ undersøkelse om hvorvidt foreldrene opplever at delta i foreldreprogrammet "De utrolige årene" kan styrke foreldrekompetansen og relasjonen til barnet.</i> Oslo: V.K. Jensen.	-	-	-	-	-	-
B38	JONES, C.H., HUTCHINGS, J., ERJAVES, M. and HUGHES, J.C., 2012. Parent and group leader reflections on a group-based programme for parents and babies. <i>Community practitioners: the Journal of the Community Practitioners' & Health Visitors' Association</i> , 85 (11), pp. 26-9.	-	The incredible years Parent training baby program	Evalueringssdata på feedback fra deltagere	C	En detaljeret omkostningsberegning viste, at DUÅ baby forældreprogrammet er omkostningseffektivt i forhold til at opfylde sundhedsplejernes mål med familier i de første måneder efter fødslen og giver en mulighed for at informere forældre om de ressourcer og anden støtte, der er til rådighed for dem og deres spædbørn.	Uafhængig
B39	JONES, K., DALEY, D., HUTCHINGS, J., BYWATER, T. and EAMES, C., 2008. Efficacy of the Incredible Years Programme as an early intervention for children with conduct problems and ADHD: long-term follow-up. <i>Child Care Health and Development</i> , 34 (3), pp. 380-390.	UK	the Incredible Years (IY) BASIC Parenting Programme	RCT (WLC*)	A	Resultaterne fra undersøgelsen tyder på, at DUÅ forældreprogrammet er en værdifuld psykosocial intervention med langtids effekter for mange førskolebørn, som viser tidlige tegn på ADHD.	Uafhængig
B40	JONES, K., DALEY, D., HUTCHINGS, J., BYWATER, T. and EAMES, C., 2007. Efficacy of the Incredible Years Basic Parent training programme as an early intervention for children with conduct problems and ADHD. <i>Child Care Health and Development</i> , 33 (6), pp. 749-756.	UK	the Incredible Years (IY) BASIC Parenting Programme	RCT (WLC*)	A	Resultaterne fra undersøgelsen tyder på, at DUÅ forældreprogrammet er en værdifuld psykosocial intervention med langtids effekter for mange førskolebørn, som viser tidlige tegn på ADHD.	Uafhængig

B41	KIM, E., CAIN, K.C. and WEBSTER-STRATTON, C., 2008. The preliminary effect of a parenting program for Korean American mothers: A randomized controlled experimental study. <i>International journal of nursing studies</i> , 45 (9), pp. 1261-1273.	USA	The Incredible Years Parenting Program	RCT	A	Efter deltagelse i DUÅ forældreprogrammet er der sket en markant stigning i brugen af positiv opdragelse hos mødrene i interventionsgruppen sammenlignet med mødrene i kontrolgruppen. Mødrene i interventionsgruppen, der er mest kulturelt tilpassede, oplever større effekter end de mødre, der er mindre kulturelt tilpassede. Ved opfølgningen efter et år, har mødrene i interventionsgruppen fastholdt den signifikante effekt i forhold til positiv opdragelse. DUÅ forældreprogrammet syntes at være lovende i forhold til at fremme positiv opdragelse blandt koreansk-amerikanske mødre.	Programudvikler
B42	KLEVE, L., CRMILISK, S., SHOEBRIDGE, P., GREENWOOD, R., BAKER, B. and MEAD, B., 2011. Is the Incredible Years programme effective for children with neuro-developmental disorders and for families with Social Services involvement in the "real world" of community CAMHS? <i>Clinical child psychology and psychiatry</i> , 16 (2), pp. 253-64.	UK	The BASIC videotape parent training programme	Før- og eftermåling med komparation til resultater i andre studier	C	Der blev fundet statistisk signifikante post-interventions- scoringer for alle grupper, der viste moderat til stor effekt.	Uafhængig
B43	LAU, A.S., FUNG, J.J. and YUNG, V., 2010. Group Parent Training With Immigrant Chinese Families: Enhancing Engagement and Augmenting Skills Training. <i>Journal of clinical psychology</i> , 66 (8), pp. 880-894.	USA	The incredible years BASIC and ADVANCED Parent training program	Casestudie	C	Erfaringen fra dette studie viser, DUÅ forældreprogrammet kan have stor effekt i forhold til kinesiske immigranter i højrisikogruppen, selv når forældrene ikke deltager i programmet frivilligt.	Uafhængig
B44	LAVIGNE, J.V., LEBAILLY, S.A., GOUZE, K.R., CICHETTI, C., POCHLY, J., AREND, R., JESSUP, B.W. and BINNS, H.J., 2008. Treating Oppositional Defiant Disorder in primary care: A comparison of three models. <i>Journal of pediatric psychology</i> , 33 (5), pp. 449-461.	USA	The incredible years Parent training program	RCT intervention group and minimal intervention group	A	Undersøgelsen viser, at der ikke er meget effekt af det gruppebaserede DUÅ forældreprogram, medmindre forældrene deltager i et betydeligt antal sessioner sammenlignet med biblioterapi.	Uafhængig
B45	LEES, D.G. and RONAN, K.R., 2008. Engagement and effectiveness of parent management training (Incredible Years) for solo high-risk mothers: A multiple baseline evaluation. <i>Behaviour Change</i> , 25 (2), pp. 109-128.	Australien/New Zealand	Combination of the Basic School Aged Parent Training, Advanced Parent Training, and Supporting Your Child's Education Program	Før- og eftermåling	C	Studiets fund understøtter brugen af DUÅ forældretræningsprogrammet som en effektiv, omkostningslet og tidlig intervention for familier i højrisikogruppen.	Uafhængig

B46	LETARTE, M., NORMANDEAU, S. and ALLARD, J., 2010. Effectiveness of a parent training program "Incredible Years" in a child protection service. <i>Child abuse & neglect</i> , 34 (4), pp. 253-261.	Canada	The incredible years Parent training program	RCT (WLC*)	A	Selv om der er udfordringer forbundet med implementeringen af DuÅ forældreprogrammet, viser resultaterne, at forældreprogrammet kan bidrage til forbedringer i forældrerollen samt i forhold til forældrenes opfattelse af deres barns adfærd.	Uafhængig
B47	LINARES, L.O., MONTALTO, D., LI, M.M. and OZA, V.S., 2006. A promising parenting intervention in foster care. <i>Journal of consulting and clinical psychology</i> , 74 (1), pp. 32-41.	USA	Parents and Children Basic Series Program	RCT (WLC*)	A	De vigtigste resultater inkluderede betydelige forbedringer i forhold til en positiv forældrerolle og samarbejde mellem forældrene for både biologiske forældre og plejeforældre ved interventionens afslutning. Ved opfølgningen var forbedringerne i forhold til positiv forældrerolle og klare forventninger, vedvarende, og forældrene rapporterede om færre adfærdsproblemer hos børnene.	Uafhængig
B48	LITTLE, M., BERRY, V., MORPETH, L., BLOWER, S., AXFORD, N., TAYLOR, R., BYWATER, T., LEHTONEN, M. and TOBIN, K., 2012. The Impact of Three Evidence-Based Programmes Delivered in Public Systems in Birmingham, UK. <i>International Journal of Conflict and Violence</i> , 6 (2), pp. 260-272.	UK	The Incredible Years BASIC Parenting Programme, The universal PATHS social-emotional learning curriculum, The Level 4 Group Triple-P parenting programme	RCT	A	DuÅ interventionen medførte reduktioner i negativ forældreadfærd, reduktioner i forhold til børnenes adfærdsproblemer og forbedringer i forhold til børnenes sociale kompetencer. The universal PATHS social-emotional learning curriculum medførte beskudne forbedringer i forhold til følelsesmæssig og adfærdsmæssig udvikling, og effekterne var ikke vedvarende. Der var ingen effekter for Triple-P interventionen.	Uafhængig
B49	MARCYNYSZYN, L.A., MAHER, E.J. and CORWIN, T.W., 2011. Getting with the (evidence-based) program: An evaluation of the Incredible Years Parenting Training Program in child welfare. <i>Children and Youth Services Review</i> , 33 (5), pp. 747-757.	USA	The Incredible Years (IY) Parenting Program	Procesorienteret effektstudie	A	Programdeltagelse var forbundet med en reduktion af frustration, defensiva reaktioner, dysfunktionelle forældre-barn interaktioner og stress hos forældrene samt større empati og forældreopbakning.	Uafhængig
B50	MCGILLOWAY, S., MHAILE, G.N., BYWATER, T., FURLONG, M., LECKEY, Y., KELLY, P., COMISKEY, C. and DONNELLY, M., 2012. A Parenting Intervention for Childhood Behavioral Problems: A Randomized Controlled Trial in Disadvantaged Community-Based Settings. <i>Journal of consulting and clinical psychology</i> , 80 (1), pp. 116-127.	UK	The Incredible Years BASIC parent training program	RCT (WLC*)	A	Resultaterne viser, at DuÅ forældreindsatsen er effektiv i forhold til at reducere problemafdærd blandt børn samt i forhold til at forbedre trivsel blandt familier, der bor i udsatte områder. Resultaterne fremhæver også vigtigheden af tidlig intervention i forhold til forældre og børn, som har størst behov for støtte.	Uafhængig

B51	<p>MCILLOWAY, S., NIMHILLE, G., BYWATER, T., LECKEY, Y., KELLY, P., FURLONG, M., COMISKEY, C., O'NEILL, D. and DONNELLY, M., 2014. Reducing child conduct disordered behaviour and improving parent mental health in disadvantaged families: a 12-month follow-up and cost analysis of a parenting intervention. <i>European child & adolescent psychiatry</i>, 23(9), pp. 783-794.</p>	Irland	The Incredible Years Basic parent programme	Før- og eftermåling	C	Resultaterne viser, at forældrefokuserede interventioner, der gennemføres i de tidlige år af et barns liv, kan resultere i vedvarende forbedringer i adfærden hos børn og forældre. Resultaterne viser også, at en tidlig indsats kan reducere afhængighed af sociale tilbud.	Uafhængig
B52	<p>MCINTYRE, L.L., 2008. Adapting Webster-Stratton's Incredible years parent training for children with developmental delay: findings from a treatment group only study. <i>Journal of Intellectual Disability Research</i>, 52, pp. 1176-1192.</p>	USA	Incredible Years Basic Parent Training-Early Childhood programme	Eftermåling	C	Resultater antyder foreløbige beviser for, at indsatsen har en effekt i forhold til at reducere negativ adfærd hos forældre og børn samt øge forældrenes positive opfattelser af deres børn.	Uafhængig
B53	<p>MCINTYRE, L.L., 2013. Parent Training Interventions to Reduce Challenging Behavior in Children with Intellectual and Developmental Disabilities. <i>International Review of Research in Developmental Disabilities: Challenging Behavior</i>, Vol 44, 44, pp. 245-279.</p>	-	-	-	-	-	-
B54	<p>MCINTYRE, L.L., 2008. Parent training for young children with developmental disabilities: Randomized controlled trial. <i>American Journal on Mental Retardation</i>, 113(5), pp. 356-368.</p>	-	-	-	-	-	-
B55	<p>MCMENAMY, J., SHELDRICK, C. and PERRIN, E.C., 2011. Early Intervention in Pediatrics Offices for Emerging Disruptive Behavior in Toddlers. <i>Journal of Pediatric Health Care</i>, 25(2), pp. 77-86.</p>	USA	The IYP BASIC toddler program	Før- og eftermåling	C	Mødrene rapporterede om forbedringer i forhold til forældrekompetencer og et fald i stressniveauet. De rapporterede også om en reduktion i børnenes aggres-sionsniveau og en stigning i forhold til foljelighed. Mødre og udbydere af interventionen rapporterede høje niveauer af tilfredshed.	Uafhængig
B56	<p>MENTING, A.T.A., DE CASTRO, B.O. and MATHYS, W., 2013. Effectiveness of the Incredible Years parent training to modify disruptive and prosocial child behavior: A meta-analytic review. <i>Clinical psychology review</i>, 33(8), pp. 901-913.</p>	Lande uspecifi-ceret	The incredible years Parent training program	Systematisk review	A	Resultaterne viste, at DUÅ forældrepogrammet er en effektiv intervention. Resultater viser, at forældrepogrammet er succesfuldt i forhold til at forbedre børns adfærd i en bred vifte af familier.	Uafhængig

B57	MENTING, A.T.A., DE CASTRO, B.O., WINGAARDS-DE MEIJ, L.D.N.V., and MATTHYS, W., 2014. A Trial of Parent Training for Mothers Being Released From Incarceration and Their Children. <i>Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology</i> , 43 (3), pp. 381-396.	Holland	The incredible years Parent training program	RCT	A	Interventionen havde positiv effekt på forældre og børns adfærd i rapporteringen fra mødrene. Der blev fundet marginale signifikante effekter på børns adfærd i rapporteringen fra lærerne. Resultaterne viser kort-sigtet effekt i forhold til forældre i højrisikogrupper af tidligere indsatte mødre og deres børn.	Uafhængig
B58	MILLER, S., MAGUIRE, L.K. and MACDONALD, G., 2012. <i>Home Based Child Development Interventions for Pre-School Children from Socially Disadvantaged Families.</i>	USA, Canada, Bermuda, Jamaica, Irland	The incredible years Parent training program	Review – ikke-systematisk	C	Reviewet finder ikke beviser for effektiviteten af interventioner i forhold til hjemmet, som er specifikt rettet mod at forbedre udviklingen hos forskolebørn fra socialt dårligt stillede familier. Fremtidige undersøgelser bør bestrebe sig på at bedre dokumentation og afrapportering af de metodiske processer.	Uafhængig
B59	NESS, S., 2005. <i>En studie av foreldres oplevelse av å delta i Webster-Strattons foreldre-veiledningsprogram "De utrolige årene": et tiltak for å redusere atferdsvansker hos barn ved å utvikle foreldrenes omsorgsevne.</i> Trondheim: S. Ness.	-	-	-	-	-	-
B60	O'NEILL, D., MCGILLOWAY, S., DONNELLY, M., BYWATER, T., and KELLY, P., 2013. A cost-effectiveness analysis of the Incredible Years parenting programme in reducing childhood health inequalities. <i>European Journal of Health Economics</i> , 14 (1), pp. 85-94.	UK	The BASIC Preschool/ Early School Years Parent Training	RCT (WLC*)	A	Resultaterne viser, at programmet er en omkostnings-effektiv måde at reducere adfærdsmæssige problemer. Desuden viser omkostningsanalysen, når den kombineres med en overvejelse af de potentielle langsigtede fordele, at investering i sådanne programmer kan generere gunstige langsigtede økonomiske afkast.	Uafhængig
B61	PEARL, E.S., 2009. Parent management training for reducing oppositional and aggressive behavior in preschoolers. <i>Aggression and Violent Behavior</i> , 14 (5), pp. 295-305.	Lande uspecifiseret	The Noncompliant Child, Parent-Child Interaction Therapy, Incredible Years Training Series, Triple P-Positive Parenting Program, and Oregon Early Intervention Foster Care	Review - ikke systematisk	C	Et teoretisk fundament og forskningsresultater er fremhævet for nogle variationer af Parent Management programmer, der har en stærk empirisk støtte. Disse programmer omfatter the Noncompliant Child, Parent-Child Interaction Therapy, Incredible Years Training Series, Triple P-Positive Parenting Program, and Oregon Early Intervention Foster Care	Uafhængig
B62	PERRIN, E.C., SHELDRIK, R.C., MCMENAMY, J., HENSON, B.S. and CARTER, A.S., 2014. Improving Parenting Skills for Families of Young Children in Pediatric Settings A Randomized Clinical Trial. <i>Jama Pediatrics</i> , 168 (1), pp. 16-24.	USA	Incredible Years parent-training toddler	RCT	A	Selvrapporteringer og strukturerede observationer viser en forbedring i forhold til forældrerollen og børns problemadfærd, som følge af deltagelse i DUÅ småbørns programmet. Denne undersøgelse viser, at DUÅ forældreprogrammet er effektivt i forhold til at reducere problemadfærd hos småbørn.	Uafhængig

B63	PIDANO, A.E. and ALLEN, A.R., 2015. The Incredible Years Series: A Review of the Independent Research Base. <i>Journal of Child and Family Studies</i> , 24 (7), pp. 1898-1916.	USA, Portugal, Ireland, Canada, Ameri-kansk/In disk, Wales, Holland, UK, Jamaica, Europæ-isk/Ameri kansk, Norge	The Incredible Years (IY) parent, teacher, and child training series	Review – ikke systematisk	C	Der er solid evidens for DUÅ forældreprogrammet i forhold til mindre børn, og litteraturen giver støtte til programmets internationale anvendelighed. Der er en mangel på forskning af forældreprogrammerne for børn i andre aldersgrupper, lærerprogrammet DUÅ Dinosaur programmet for små børn og kombinationen af pro-grammer.	Uafhængig
B64	PIQUERO, A.R., FARRINGTON, D., JENNINGS, W.G., TREMBLAY, R., PIQUERO, A. and WELSH, B., 2008. <i>Effects of Early Family/Parent Training Programs on Antisocial Behavior and Delinquency: A Systematic Review</i> .	USA, Australien, UK, Kina, Taiwan, Irland, Canada, Holland, Bermuda	Early family/parent training programs	Systematisk review	A	De studier, der indgår i reviewet viser, at tidlig familie/forældretræning er en effektiv intervention i forhold til reduktion af adfærdsproblemer hos børn, herunder antisocial adfærd og kriminalitet. Studierne indikerer, at effekten af forældreprogrammer er robust på tværs af kontekst, tid og målingsinstrumenter.	Uafhængig
B65	POSTHUMUS, J.A., RAAIJMAKERS, M.A.J., MAASSEN, G.H., VAN ENGELAND, H. and MATTHYS, W., 2012. Sustained Effects of Incredible Years as a Preventive Intervention in Preschool Children with Conduct Problems. <i>Journal of abnormal child psychology</i> , 40 (4), pp. 487-500.	Holland	The Incredible Years program for parents of preschool children	RCT	A	Målingen to år efter interventionen viser forbedringer både i forhold til den observerede og den selvrapporterede forældreadfærd. Ligeledes viser interventionens virkninger i forhold til reduktion af adfærdsproblemer hos børn at være vedvarende.	Uafhængig
B66	PRESNALL, N., WEBSTER-STRATTON, C.H. and CONSTANTINO, J.N., 2014. Parent Training: Equivalent Improvement in Externalizing Behavior for Children With and Without Familial Risk. <i>Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry</i> , 53 (8), pp. 879-887.	USA	IY Parent Training Program	Re-analyse af data fra fem RCT studier	A	DUÅ forældreprogrammet havde lige store effekter i forhold til børn med adfærdsproblemer i familier med eller uden psykiatrisk historie, Selv om der viste sig en sammenhæng mellem det at være barn i en familie med en psykiatrisk historie og sværhedsgraden af børnenes adfærdsproblemer.	Programudvikler
B67	REEDTZ, C., HANDEGARD, B.H. and MORCH, W., 2011. Promoting positive parenting practices in primary pare: Outcomes and mechanisms of change in a randomized controlled risk reduction trial. <i>Scandinavian Journal of Psychology</i> , 52 (2), pp. 131-137.	Norge	IY BASIC parent program	RCT	A	Der er en signifikante forbedringer i forhold til styrkede forældrekompetencer, forældrenes følelse af kompetence og reduktion i børns adfærdsproblemer i interventionsgruppen. Effekterne af interventionen samt forældrenes tilfredshed med interventionen var opretholdt ved opfølgningen efter et år.	Uafhængig

B68	REID, M.J., WEBSTER-STRATTON, C. and BAYDAR, N., 2004. Halting the development of conduct problems in head start children: The effects of parent training. <i>Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology</i> , 33 (2), pp. 279-291.	USA	The Incredible Years Parent Training Program.	Quasi-eksperimentelt design	A	Analysen viste, at der var forskellige effekter af interventionen afhængigt af det initiale niveau af problemadfærd hos børnene og negativ forældreadfærd hos mødrene. Børn og mødre med høje initiale niveauer var dem, der profiterede mest af interventionen. Forbedringer i forhold til børnenes problemadfærd viste sig også at hænge positivt sammen med mødrenes engagement i interventionen samt deres succes med at ændre deres negative forældreadfærd.	Programudvikler
B69	REID, M.J., WEBSTER-STRATTON, C. and BEAUCHAINE, T.P., 2001. Parent training in head start: a comparison of program response among African American, Asian American, Caucasian, and Hispanic mothers. <i>Prevention science : the official Journal of the Society for Prevention Research</i> , 2 (4), pp. 209-27.	USA	The Incredible Years Parenting Program	Quasi-eksperimentelt design	A	Efter interventionen var mødre i interventionsgruppen mere positive, mindre kritiske, mere konsekvente og mere kompetente i forhold til opdragelse end mødre i kontrolgruppen. Derudover blev der observeret en reduktion i forhold til adfærdsproblemer hos børn i interventionsgruppen. Forskelle i forhold til effekten af interventionen på tværs af etniske grupper var lille. Resultaterne viser, at DUÅ forældreprogrammet er accepteret og effektivt i forhold til forskellige etniske grupper.	Programudvikler
B70	REID, M.J., WEBSTER-STRATTON, C. and HAMMOND, M., 2007. Enhancing a classroom social competence and problem-solving curriculum by offering parent training to families of moderate-to high-risk elementary school children. <i>Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology</i> , 36 (4), pp. 605-620.	USA	The Incredible Years parent and Dinosaur classroom interventions	RCT	A	Observationer viste, at mor-barn-forholdet var stærkere i interventionsgruppen, der både havde modtaget DUÅ forældre- og DUÅ skoleprogrammet end i kontrolgruppen, og mødrene var signifikant mere støttende og mindre kritiske end mødre i interventionsgruppen, der kun modtog DUÅ skoleprogrammet, eller i kontrolgruppen.	Programudvikler
B71	ROBERTS, D. and PICKERING, N., 2010. Parent training programme for autism spectrum disorders: an evaluation. <i>Community Practitioner : the Journal of the Community Practitioners' & Health Visitors' Association</i> , 83 (10), pp. 27-30.	-	-	-	-	-	-
B72	ROSE, W., ALDGATE, J., MCINTOSH, M. and HUNTER, H., 2009. High-risk children with challenging behaviour: changing directions for them and their families. <i>Child & Family Social Work</i> , 14 (2), pp. 178-188.	UK	IV børne og forældreprogrammet	Før- og eftermåling	C	Resultaterne var beskedne men positive. Programmerne havde medført positive ændringer for nogle af børnene og deres familier.	Uafhængig

B73	SCOTT, S., 2005. Do parenting programmes for severe child antisocial behaviour work over the longer term, and for whom? One year follow-up of a multi-centre controlled trial. <i>Behavioural and Cognitive Psychotherapy</i> , 33 (4), pp. 403-421.	UK	Webster-Stratton Incredible Years basic group programme	RCT (WLC*)	(A)	Børn med de mest alvorlige adfærdsproblemer, oplever de største forbedringer. Risikofaktorer såsom lav indkomst, enlige forældre, etnisk minoritet reducerede ikke effekten af interventionen. DUÅ forældreprogrammet kan reducere alvorlige adfærdsproblemer hos børn vedvarende.	Uafhængig
B74	SCOTT, S. and O'CONNOR, T.G., 2012. An experimental test of differential susceptibility to parenting among emotionally-dysregulated children in a randomized controlled trial for oppositional behavior. <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> , 53 (11), pp. 1184-1193.	USA	'Incredible Years' school age program	RCT	A	Forsøget viser, at børn der er emotionelt udfordrede var dem, der var mest responsive i forhold til forældrenes ændrede adfærd som følge af DUÅ interventionen. Resultatet understøtter eksisterede studier af, at børn, der er emotionelt udfordrede og udviser problemadfærd, reagerer positivt i et omsorgsfuldt miljø og identificerer dermed en undergruppe af børn, der responderer positivt på eksisterende interventioner.	Uafhængig
B75	SCOTT, S., O'CONNOR, T.G., FUTTH, A., MATIAS, C., PRICE, J. and DOOLAN, M., 2010. Impact of a parenting program in a high-risk, multi-ethnic community: the PALS trial. <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> , 51 (12), pp. 1331-1341.	UK	The Incredible Years preventive program plus a shortened six-week version of the SPOKES literacy program	RCT	A	Programmerne er effektive til at engagere og forbedre forældrerollen i højrisiko og multietniske samfund. For at være omkostningseffektivt, skal der udvikles et setup, der sikrer, at forældrene deltager i flere sessioner, eller til at interventionerne kun anvendes over for børn med klinisk signifikante adfærdsproblemer.	Uafhængig
B76	SCOTT, S., SYLVA, K., DOOLAN, M., PRICE, J., JACOBS, B., CROOK, C. and LANDAU, S., 2010. Randomised controlled trial of parent groups for child antisocial behaviour targeting multiple risk factors: the SPOKES project. <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> , 51 (1), pp. 48-57.	UK	TY Parent training og SPOKES (Supporting Parents on Kids Education)	RCT	A	Effektiv populationsbaseret tidlig intervention for at forbedre antisocial adfærd er muligt ved at målrette interventionen i forhold til flere forskellige risikofaktorer og ved at implementere interventionen med fidelity.	Uafhængig
B77	SKOTARCZAK, L. and LEE, G.K., 2015. Effects of parent management training programs on disruptive behavior for children with a developmental disability: A meta-analysis. <i>Research in developmental disabilities</i> , 38 , pp. 272-287.	Lande uspecifiseret	Parent management training	Systematisk review	A	Effekten af Parent management training i forhold til børn med et udviklingsmæssigt handicap var signifikant. Der er signifikante modererende effekter i forhold til typen af program, leveringen af programmet og den setting, det leveres i. Modererende effekter er børns alder, antal sessioner og sessionernes varighed, men disse var ikke signifikante.	Uafhængig
B78	STATIN, H., ENEBRINK, P., ÖZDEMİR, M. and GIANNOTTI, F., 2015. A National Evaluation of Parenting Programs in Sweden: The Short-Term Effects Using an RCT Effectiveness Design. <i>Journal of consulting and clinical psychology</i> , , pp. No Pagination Specified.	Sverige	Comet, Cope, and Incredible Years	RCT (WLC*)	A	Resultaterne understøtter den generelle effekt af forældreprogrammer i et kortsigtet perspektiv.	Uafhængig

B79	STERN, S.B., ALAGGIA, R., WATSON, K. and MORTON, T.R., 2008. Implementing an Evidence-Based Parenting Program With Adherence in the Real World of Community Practice. <i>Research on Social Work Practice</i> , 18 (6), pp. 543-554.	Canada	The Incredible Years Parenting Program	Før- og eftermåling	C	Resultatet tyder på, at programprotokollen og de gruppebaserede sessioner blev gennemført med fidelitet, dog i mindre grad i forhold til elementerne rollespil, videosekvenser og 'buddy' opkald.	Uafhængig
B80	TAYLOR, T.K., WEBSTER-STRATTON, C., FELT, E.G., BROADBENT, B., WIDDOP, C.S. and SEVERSON, H.H., 2008. Computer-based intervention with coaching: an example using the Incredible Years program. <i>Cognitive behaviour therapy</i> , 37 (4), pp. 233-46.	USA	The Incredible Years parenting program	Implementeringsstudie af et RCT studie	A	Deltagerne rapporterer om høj præstation i forhold til deres egne fastlagte mål og var meget tilfredse med indsatsen. Kombinationen af teknologi og professionel coaching udgør en potentiel model for tilpasning og udbredelse af evidensbaserede interventioner.	Programudvikler
B81	TRILLINGSGAARD, T., TRILLINGSGAARD, A. and WEBSTER-STRATTON, C., 2014. Assessing the effectiveness of the 'Incredible Years (R) parent training' to parents of young children with ADHD symptoms - a preliminary report. <i>Scandinavian Journal of Psychology</i> , 55 (6), pp. 538-545.	Danmark	The Incredible Years Parent Training	Datatranglering (self-report data og data fra et efficacy study)	C	Resultatet tyder på, at DUÅ forældreprogrammet kan anvendes med succes som en tidlig intervention over for familier med børn med eller med risiko for ADHD.	Programudvikler
B82	TUFLÅT, I.S. and WEBSTER-STRATTON, C., 2010. <i>En studie av: Foreldrenes oppdragselsesstrategier og barns atferd ett år etter deltagelse i "De utrolige årene"</i> . Trondheim: I.S. Tuflåt.	-	-	-	-	-	-
B83	WEBSTER-STRATTON, C. and HERMAN, K.C., 2008. The impact of parent behavior-management training on child depressive symptoms. <i>Journal of Counseling Psychology</i> , 55 (4), pp. 473-484.	USA	Incredible year parent training program	RCT (WLC*)	A	Den observerede effekt faldt i den lave ende og understøttede forskernes hypotese om, at virkningerne af interventionen vil være stærkest i forhold til børn med klinisk diagnosticerede adfærdsproblemer. Efterfølgende analyser viste, at ændringer i foreldrenes opdragsesadfærd medierede effekterne af behandlingen i forhold til børnene.	Programudvikler
B84	WEBSTER-STRATTON, C., REID, M.J. and HAMMOND, M., 2001. Preventing conduct problems, promoting social competence: A parent and teacher training partnership in head start. <i>Journal of clinical child psychology</i> , 30 (3), pp. 283-302.	USA	Incredible Years: Parent Training Program and Teacher Training Program	RCT	A	Mødre i interventionsgruppen ligger efter interventionen signifikant højere i forhold til positiv forældreadfærd og lavere i forhold til negativ forældreadfærd end mødre i sammenligningsgruppen, uanset om de havde modtaget henholdsvis 6 eller 12 ugers programmet. Børn i interventionsgruppen udviste signifikant færre adfærdsproblemer i skolen end børn i kontrolgruppen. Børn i højrisikogruppen i forhold til problemadfærd viste klinisk signifikante reduktioner i problemadfærd sammenlignet med højrisikobørn i kontrolgruppen.	Programudvikler

B85	WEBSTER-STRATTON, C.H., REID, M.J. and BEAUCHAINE, T., 2011. Combining Parent and Child Training for Young Children with ADHD. <i>Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology</i> , 40 (2), pp. 191-203.	USA	The Incredible Years parent and child training programs	RCT (WLC*)	(A)	Der er signifikante forbedringer i forhold til mødrenes brug af barsk disciplinering, fysisk afstraffelse og overvågning, mens der ikke er signifikante forbedringer i forhold til fædrene. Både fædre og mødre rapporterede om forbedringer i forhold til deres børns problemløshed, hyperaktivitet, selvregulering og sociale kompetencer. Der var også signifikante forbedringer i forhold til børns følelsesmæssige ordforråd og problemløsning. Lærerne rapporterede om forbedringer i forhold til problemløshed og sociale kompetencer.	Uafhængig
B86	WEBSTER-STRATTON, C.H., REID, M.J. and MARSENIC, L., 2014. Improving Therapist Fidelity During Implementation of Evidence-Based Practices: Incredible Years Program. <i>Psychiatric Services</i> , 65 (6), pp. 789-795.	USA	The Incredible Years parenting program	RCT	A	Konsultationsmuligheder og ekspert-coaching ud over de tre dages standarduddannelse, forbedrer terapeuternes færdigheder og overholdelse af programmodel-len.	Programudvikler
B87	WEBSTER-STRATTON, C., REID, M.J. and BEAUCHAINE, T.P., 2013. One-Year Follow-Up of Combined Parent and Child Intervention for Young Children with ADHD. <i>Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology</i> , 42 (2), pp. 251-261.	USA	The IY parent and child programs	RCT	A	Børn med ADHD, der blev behandlet med DUÅ forældre- og børneprogrammet, viste fortsat gode resultater et år efter interventionen.	Programudvikler
B88	WEBSTER-STRATTON, C., RINALDI, J. and REID, J.M., 2011. Long-Term Outcomes of Incredible Years Parenting Program: Predictors of Adolescent Adjustment. <i>Child and Adolescent Mental Health</i> , 16 (1), pp. 38-46.	USA	The Incredible Years (IY) parent treatment program	Før- og eftermåling	C	Positive resultater fra tidlig intervention for børn med adfærdsproblemer var i stor udstrækning vedligeholdt 8-10 år senere. Niveauet af tvang mellem forældre og børn efter behandlingen er en prædiktør for negativ adfærd hos børnene i deres senere ungdom. I familier, hvor niveauet af tvang fortsat er højt efter interventioner, kan yderligere intervention være berettiget i forhold til at imødekomme problemer senere i livet.	Programudvikler

B89	WILLIFORD, A.P. and SHELTON, T.L., 2014. Behavior Management for Preschool-Aged Children. <i>Child and adolescent psychiatric clinics of North America</i> , 23 (4), pp. 717-+.	Lande uspecifiseret	Parent training programs	Systematisk review	A	Forældreinterventioner har vist sig at være en effektiv behandling i forhold til at forbedre adfærdsproblemer hos børn med høj risiko for at få koncentrationsbesvær og ADHD. Lærertæning er også effektiv til at forbedre børns adfærd i skolesammenhæng. Kombinationsbehandlinger er en virksomhedsfuld tilgang til at forbedre små børns adfærd på tværs af kontekster (dvs. hjem, skole, og sociale relationer).	Uafhængig
B90	ZWI, M., JONES, H., THORGAARD, C., YORK, A. and DENNIS, J., 2012. <i>Parent Training Interventions for Attention Deficit Hyperactivity Disorder</i> .	USA, Canada, Holland	Parent Training Interventions	Systematisk review	A	Forældreinterventioner kan have en positiv effekt på adfærden hos børn med ADHD. Det kan også reducere forældrenes stress og øge forældrenes selvtilid. Men den dårlige metodologiske kvalitet af de inkluderede studier øger risikoen for bias i resultaterne. Data vedrørende ADHD-specifik adfærd er tvetydig. Vigtige aspekter, herunder skoleresultater og bivirkninger, mangler at blive belyst.	Uafhængig

Note: Der er ti uklassificerede studier (B2, B3, B29, B30, B37, B53, B54, B59, B71, B82). Det er bøger, som kan fremskaffes manuelt.

*Socialstyrelsens evidensstige (<http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/viden-til-gavn-politik-for-udvikling-og-anvendelse-af-evidens.pdf>)

**WLC = waiting list control

Bilag 3   Klassificerede studier på DUÅ/IV lærerprogrammer

Studie	Land	IV program	Metode	Evi*	Resultater	Program-tilknytning
C1	Jamaica	The Incredible years teacher Training Program	Kvalitativ efter-måling	C	Forældre og lærere var bekendte med strategier og principper, som er indeholdt i IV Teacher Training programmet, og programmet viste sig i vid udstrækning kompatibel med lokale værdier.	Uafhængig
C2	Jamaica	The Incredible Years Teacher Training Program	Kvalitativ efter-måling	C	Lærerne var positive over for interventionen og var i stand til med succes at integrere strategierne i programmet ind i deres daglige praksis.	Uafhængig
C3	Jamaica	The Incredible Years Teacher Training program and Incredible Years Dinosaur Classroom Curriculum	Teoretisk case-udvælgelse samt brug af RCT logik	A	Programmet har en positiv effekt i forhold til klimaet i den jamaicanske førskole og til at forbedre børns adfærd og deltagelse.	Uafhængig
C4	Jamaica	Incredible Years Teacher Classroom Program	Teoretisk case-udvælgelse + RCT logik	A	Børn i interventionsskolerne viste signifikant reducerede adfærdsproblemer og øgede venskabsfærdigheder. Derudover var der en væsentlig reduktion i forhold til lærerrapporterede og forældreindberettede adfærdsmaessige problemer samt en stigning i lærerrapporterede sociale færdigheder og børnenes deltagelse. Forbedringer i forhold til forældrenes holdning til skolen var ikke signifikante.	Uafhængig

C5	BAKER-HENNINGHAM, H., SCOTT, S., JONES, K. and WALKER, S., 2012. Reducing child conduct problems and promoting social skills in a middle-income country: cluster randomised controlled trial. <i>British Journal of Psychiatry</i> , 201(2), pp. 101-108.	Jamaica	Incredible Years Teacher Training	Cluster-randomised design	A	Resultaterne viser, at interventionen reducerer børns adfærdsproblemer, hyppervaktivitet og sociale kompetencer. Der viser sig ingen væsentlige forbedringer i forhold til prosociale og følelsesmæssige problematikker. Interventionen indebar også en stigning i antallet af positive lærer/forældrerelationer.	Uafhængig S.S. is a trainer in the Incredible Years Parenting Program.
C6	BUSCH, T., 2007. <i>Webster-Stratton: lærerprogrammet – et nyttig instrument?</i> Oslo: T. Busch.	Norge	The Incredible Years (IY) Teacher Classroom Management	For at besvare opavens problemstilling har vi benyttet et selvrapporterende surveydesign.	C	Undersøgelsen viser, at interventionsgruppen udviser større grad af bevidsthed i forhold til temaerne i IY Teacher Classroom programmet, efter at have gennemført kurset. Alle resultaterne er signifikante. Størstedelen af respondenterne angiver, at udbyttet har været middel eller højt.	Uafhængig
C7	HUTCHINGS, J., MARTIN-FORBES, P., DALEY, D. and WILLIAMS, M.E., 2013. A randomized controlled trial of the impact of a teacher classroom management program on the classroom behavior of children with and without behavior problems. <i>Journal of School Psychology</i> , 51(5), pp. 571-585.	UK	The Incredible Years (IY) Teacher Classroom Management	Randomized controlled trial	A	Resultaterne viste en signifikant reduktion i forhold til uro i klassen, lærernes behov for at irettesætte eleverne, elevernes negative adfærd overfor lærerne samt negativ adfærd eleverne imellem.	Uafhængig
C8	OLIVER, R., RESCHLY, D. and WEHBY, J., 2011. <i>The Effects of Teachers' Classroom Management Practices on Disruptive or Aggressive Student Behavior: A Systematic Review</i> .	Lande uspecifiseret	Teachers universal classroom management	Systematisk review + meta-analyse	A	The Incredible Years Teacher Classroom Management programmet har en betydelig, positiv effekt på faldende problemadfærd i klasseværelset.	Uafhængig
C9	REINKE, W.M., HERMAN, K.C., STORMONT, M., NEWCOMER, L. and DAVID, K., 2013. Illustrating the Multiple Facets and Levels of Fidelity of Implementation to a Teacher Classroom Management Intervention. <i>Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research</i> , 40(6), pp. 494-506.	USA	Teachers universal classroom management	These teachers were part of a large-scale group randomized trial evaluating the efficacy of IY TCM.	A	Resultaterne viser, at der er en positiv sammenhæng mellem mængden af coaching, den enkelte lærer modtager i forbindelse med anvendelsen af IY Teachers universal classroom management programmet i forhold til lærernes implementering af programmet samt i forhold til reduktionen i elevernes problemadfærd.	Uafhængig

C10	SHERNOFF, E.S. and KRATOCHWILL, T.R., 2007. Transporting an evidence-based classroom management program for pre-schoolers with disruptive behavior problems to a school: An analysis of implementation, outcomes, and contextual variables. <i>School Psychology Quarterly</i> , 22(3), pp. 449-472.	USA	Teacher Classroom Program	Within-condition multiple probe design. In this design, the intervention (professional development) was introduced to the baselines at different point in time, thus ruling out history as a threat to validity.	C	En sammenligning mellem to udgaver af IY Teacher Classroom programmet (Video-tape modeling med coaching) viser, at der er signifikant forskel på udbytten af programmerne. Programmet med videotape modeling med coaching viser signifikant bedre resultater i forhold til reduktion i lærerrapporteret problemadfærd hos eleverne og bedre samspil mellem forældre og skole/lærere. Desuden viser resultaterne en signifikant reduktion i hyperaktivitet og klinisk signifikant forbedring i sociale kompetencer hos eleverne. Selvom eleverne udviste reduktion i problemadfærd i undervisningssammenhæng, viste der sig, på baggrund af observationsdata, ingen forskelle på tværs af programmerne.	Uafhængig
C11	SNYDER, JAMES, LOW, SABINA, SCHULTZ, TARA, BARNER, STACY, MORENO, DESIRAE, GARST, MELADEE, LEIKER, RYAN, SWINK, NATHAN and SCHREPERMAN, LYNN, 2013. The Impact of Brief Teacher Training on Classroom Management and Child Behavior in At-Risk Preschool Settings: Mediators and Treatment Utility. <i>Journal of Applied Developmental Psychology</i> , 42(2), pp. 251-261.	USA	Teacher Classroom Program	RCT	A	IY træning af lærerne resulterede i en stigning i lærernes positive adfærd og en reduktion i lærernes negative adfærd, sammenlignet med treatment as usual. Derudover er der en reduktion i negativ adfærd eleverne imellem samt en reduktion i negativ adfærd hos elever med væsentlige adfærdsproblemer.	Uafhængig
C12	WEBSTER-STRATTON, CAROLYN, REID, M., JAMILA and STOOLMILLER, MIKE, 2011. Preventing Conduct Problems and Improving School Readiness: Evaluation of the Incredible Years Teacher and Child Training Programs in High-Risk Schools. <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> , 26(3), pp. 189-201.	USA	Teachers universal classroom management	RCT	A	Resultaterne viser, at lærere, der har modtaget IY interventionen, anvender flere positive strategier i forhold til eleverne, og eleverne udviste større sociale kompetencer og følelsesmæssig selvregulering, end lærere og elever i kontrolgruppen. Lærere, der modtog interventionen, rapporterede desuden om mere forældreinvolvering end lærerne i kontrolgruppen. Der er stor tilfredshed med IY programmet uanset klassetrin.	Programudvikler

C13	WEBSTER-STRATTON, C., REID, M.J. and HAMMOND, M., 2001. Preventing conduct problems, promoting social competence: A parent and teacher training partnership in head start. <i>Journal of clinical child psychology</i> , 30(3), pp. 283-302.	USA	Incredible Years: Parent Training Program and Teacher Training Program	RCT	A	<p>Mødre i interventionsgruppen ligger efter interventionen signifikant højere i forhold til positiv forældreadfærd og lavere i forhold til negativ forældreadfærd end mødre i sammenligningsgruppen, uanset om de havde modtaget henholdsvis 6 eller 12 ugers programmet.</p> <p>Børn i interventionsgruppen udviste signifikant færre adfærdsp problemer i skolen end børn i kontrolgruppen. Børn i højrisikogruppen i forhold til problemadfærd viste klinisk signifikante reduktioner i problemadfærd sammenlignet med højrisikobørn i kontrolgruppen.</p> <p>Efter 1Y interventionen udviste lærere i interventionsgruppen betydeligt bedre færdigheder inden for klasserumsledelse end lærerne i kontrolgruppen.</p> <p>Effekterne i forhold til forældre i interventionsgruppen, der havde modtaget en 12 ugers intervention var opretholdt et år efter interventionen. Den klinisk signifikante reduktion i problemadfærd hos børn i højrisikogruppen var ligeledes opretholdt et år efter interventionen.</p>	Programudvikler
C14	WILLIFORD, A.P. and SHELTON, T.L., 2014. Behavior Management for Preschool-Aged Children. <i>Child and adolescent psychiatric clinics of North America</i> , 23(4), pp. 717-+.	Lande uspecifiseret	Teachers universal classroom management + parent training	Review - men ingen beskrivelse	C	<p>1Y forældre interventionen har vist effektive resultater i forhold til børn med adfærdsvanskeligheder, og ADHD. 1Y Teachers universal classroom management er ligeledes effektiv i forhold til at forbedre elevernes adfærd i skolesammenhæng.</p> <p>Kombinationsbehandlingen viser sig at være stærk i forhold til at øge børnenes positive adfærd på tværs af kontekster (hjem, skole og blandt kammerater).</p>	Uafhængig

* Socialstyrelsens evidensstige (<http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/viden-til-gavn-politik-for-udvikling-og-anvendelse-af-evi-dens.pdf>)

**Det Nationale Institut
for Kommuner og Regioners
Analyse og Forskning**

Købmagergade 22
1150 København K
E-mail: kora@kora.dk
Telefon: 444 555 00